

**T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLİĞİ ANABİLİM DALI**

165186

**BEDEN EĞİTİMİ ve SPOR YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN ÖĞRETMENLİK
MESLEĞİNE YÖNELİK TUTUMLARI**

165186

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**Hazırlayan
Kazım KAYA**

**Tez Danışmanı
Yard. Doç. Dr. Kemal FİLİZ**

Ankara – 2004

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLİĞİ ANABİLİM DALI

BEDEN EĞİTİMİ ve SPOR YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN ÖĞRETMENLİK
MESLEĞİNE YÖNELİK TUTUMLARI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Kazım KAYA

Tez Danışmanı
Yard. Doç. Dr. Kemal FİLİZ

Ankara – 2004

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü' ne

Kazım KAYA' ya ait "**Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları**" adlı çalışma jürimiz tarafından Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalında YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Başkan: *Yrd. Doç. Dr. Kemal Filiz Kemal*
Akademik Unvanı, Adı Soyadı

Üye: *Yrd. Doç. Dr. Latif Aydos*
Akademik Unvanı, Adı Soyadı

Üye: *Yrd. Doç. Dr. Ömer Saylar*
Akademik Unvanı, Adı Soyadı

ÖZET

Bu araştırmanın temel amacı, beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını belirlemektir. Bu amaç doğrultusunda elde edilen bulguların, ülkemizde öğretmen yetiştiren kurumlara, kurum personeline ve öğrencilere yararlar sağlayacağı düşünülmektedir. Ayrıca araştırma sonucu elde edilen bulgular, konuyla ilgili program geliştirme ve yeni araştırmalara kaynaklık edeceği varsayılmaktadır.

Araştırmanın örneklemini Gazi Üniversitesi'ne bağlı Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulları'nın (Gazi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Kırşehir Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Kastamonu Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu) Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümlerinde 1., 2., 3. ve 4. sınıflarında öğrenim gören 224'ü kız, 392'si erkek olmak üzere toplam 616 öğrenciden oluşmaktadır.

Araştırmada öğrenci tutumlarının ölçülmesi için Aşkar ve Erden (1986) tarafından geliştirilen 10 maddelik "Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği" ve bağımsız değişkenlere ilişkin bilgiler ise "Öğrenci Kişisel Bilgi Formu" ile elde edilmiştir.

Verilerin çözümlenmesinde t-testi, tek yönlü varyans analizi ve Tukey testi teknikleri kullanılmıştır. Araştırmada manidarlık düzeyi .05 olarak kabul edilmiştir.

Araştırmada elde edilen sonuçlar şöyle özetlenebilir:

- Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin mesleğe yönelik tutumlarında sınıf düzeylerine ve en uzun süreli ikamet ettikleri yere göre anlamlı bir farkın olduğu ortaya çıkmıştır.
- Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin mesleğe yönelik tutumlarında cinsiyete, orta öğretim başarı puanına, ailenin gelir düzeyine ve bölüm seçme nedenine göre ise anlamlı bir farkın olmadığı ortaya çıkmıştır.

Anahtar kelimeler : Öğretmenlik Mesleği, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği,

Tutum

ABSTRACT

The main aim of this research is to determine the attitudes of the students' to the profession of teaching at physical education and sports high schools. In the direction of this aim, the findings gained are thought to make use for the institutions in our country which are training teachers, the staff of the institution and the students. Also it is assumed that the findings gained from the research will be sources for the new researches and the programme improvements.

The example of the research consists of totally 615 students, 224 of whom are girls and 392 of whom are boys who study at 1st, 2nd, 3rd and 4th grades at the physical education and sports high schools teacher training programme of Gazi University (Gazi Physical Education and Sports High School, Kırşehir Physical Education and Sports High School and Kastamonu Physical Education and Sports High School).

In the research, 10 itemed 'Attitude Scale Aimed At Profession Of Teaching' developed by Aşkar and Erden (1986) has been made use to measure the students' attitudes and 'Student Personal Information Form' for independent variations.

In the analysis of the data; t-test, single aspected variation analysis and Tukey test techniques have been used. The significant level of the research has been accepted as 0.05.

The results gained from the research can be abstracted as:

- In the attitudes of physical education and sports high school students to the profession of teaching, it has been observed that there is a meaningful difference according to their class level and the places that they have resided the longest.
- It has been observed that there is no meaningful difference in the attitudes of physical education and sports high school students to the profession of teaching according to sex, intermediate school success mark, the family's income level and the reason of choosing fields.

Key Words: Profession Of Teaching, Teaching Physical Education And Sports, Attitude.

ÖNSÖZ

Bu araştırma birçok kişinin yardım ve desteğiyle gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın planlanması, uygulaması ve raporlaştırılması aşamalarında eleştiri ve katkılarıyla sürekli olarak daha iyiyi yapmam için yol gösteren ve düşünce düzeyimi geliştiren danışmanım Yrd.Doç.Dr. Kemal FİLİZ' e teşekkürlerim sonsuzdur.

İstatistik işlemlerde emeği geçen Öğrt.Gör. M.Sezer PEHLİVAN, Yard.Doç.Dr. Cengiz ŞAHİN ve Öğrt.Gör. Oktay AKTÜRK' e, araştırma boyunca her zaman desteğini gördüğüm Yrd.Doç.Dr. Zafer ÇİMEN hocama teşekkür ederim.

Veri toplama aracının oluşturulması ve uygulanması sırasında, her türlü kolaylığı sağlayan Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Kırşehir Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu ve Kastamonu Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu' nun değerli öğretim elemanları ve öğrencilerine teşekkür ederim.

Benim bugünlere gelmemdeki katkılarından dolayı sevgili annem, babam ve eşime sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Ankara, Haziran 2004

Kazım KAYA

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa No</u>
ÖZET	i
ABSTRACT	ii
ÖNSÖZ	iii
İÇİNDEKİLER	iv
KISALTMALAR CETVELİ	vi
TABLolar CETVELİ	vii
GİRİŞ	1

BÖLÜM I

PROBLEM VE ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ	6
1.1. Problem Cümlesi	6
1.1.1. Alt Problemler.....	6
1.2. Sayıtlılar	7
1.3. Sınırlılıklar	7
1.4. Tanımlar	7
1.5. Araştırmanın Önemi	8
1.6. İlgili Araştırmalar	9

BÖLÜM II

KAVRAMSAL ÇERÇEVE	12
2.1. Öğretmenlik Mesleği	12
2.2. Beden Eğitimi ve Spor.....	13
2.3. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeninin Yetiştirilmesi	16
2.4. .Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği ve Yeterlilikleri.....	18
2.5. Tutum	21

BÖLÜM III

YÖNTEM	24
3.1. Araştırmanın Modeli	24

3.2. Evren 24

3.3. Örneklem 24

3.5. Veri Toplama Aracı24

3.6. Verilerin Toplanması 25

3.7. Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması 26

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUMLAR 27

 Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular27

 İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular 29

 Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular 31

 Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular 33

 Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular35

 Altıncı Alt Probleme İlişkin Bulgular37

 Yedinci Alt Probleme İlişkin Bulgular 40

SONUÇ VE ÖNERİLER 42

 Sonuç 42

 Öneriler 46

KAYNAKÇA 48

EKLER 52

 EK - 1. ANKET FORMU ÖRNEĞİ 53

KISALTMALAR CETVELİ

Akt.	: Aktaran
Arş. Gör.	: Araştırma Görevlisi
B. E. S. Y. O.	: Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu
G. Ü.	: Gazi Üniversitesi
Prof. Dr.	: Profesör Doktor
s.	: Sayfa
Yrd. Doç. Dr.	: Yardımcı Doçent Doktor

TABLolar CETVELİ

Tablo No

Sayfa No

4.1.	BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN CİSİYETLERİNE GÖRE DAĞILIMI, TUTUM PUANLARININ ORTALAMALARI, STANDART SAPMALARI VE t-TESTİ SONUCU	28
4.2.	BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN SINIF DÜZEYLERİNE GÖRE DAĞILIMI, TUTUM PUANLARININ ORTALAMALARI VE STANDART SAPMALARI	29
4.2.1.	BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN SINIF DÜZEYLERİNE GÖRE ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNE YÖNELİK TUTUM PUANLARINA İLİŞKİN TEK YÖNLÜ VARYANS ANALİZİ SONUÇLARI ...	30
4.2.2.	BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN SINIF DÜZEYLERİNE GÖRE ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNE YÖNELİK TUTUM PUANLARINI ORTALAMALARININ KARŞILAŞTIRILMASINA İLİŞKİN TUKEY TESTİ SONUÇLARI.....	30
4.3.	BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN ORTA ÖĞRETİM BAŞARI PUANLARINA GÖRE DAĞILIMI TUTUM PUANLARININ ORTALAMALARI, STANDART SAPMALARI	31
4.3.1.	BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN ORTA ÖĞRETİM BAŞARI PUANLARINA GÖRE ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNE YÖNELİK TUTUM PUANLARINA İLİŞKİN TEK YÖNLÜ VARYANS ANALİZİ SONUÇLARI.....	32
4.4.	BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN AİLE GELİR DÜZEYİNE GÖRE DAĞILIMI, TUTUM PUANLARININ ORTALAMALARI, STANDART SAPMALARI.....	33
4.4.1	BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN AİLE GELİR DÜZEYİNE GÖRE ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNE YÖNELİK TUTUM PUANLARINA İLİŞKİN TEK YÖNLÜ VARYANS ANALİZİ SONUÇLARI ...	34

4.5.	ÖĞRENCİLERİN BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLİĞİ BÖLÜMÜNÜ SEÇME NEDENİNE GÖRE TUTUM PUANLARININ ORTALAMALARI VE STANDART SAPMALARI.....	35
4.5.1.	ÖĞRENCİLERİN BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLİĞİ BÖLÜMÜNÜ SEÇME NEDENİNE GÖRE TUTUM PUANLARINA İLİŞKİN TEK YÖNLÜ VARYANS ANALİZİ SONUÇLARI.....	36
4.6.	ÖĞRENCİLERİN EN UZUN SÜRELİ İKAMET ETTİKLERİ YERE GÖRE TUTUM PUANLARININ ORTALAMALARI VE STANDART SAPMALARI..	37
4.6.1.	ÖĞRENCİLERİN EN UZUN SÜRELİ İKAMET ETTİKLERİ YERE GÖRE ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNE YÖNELİK TUTUM PUANLARINA İLİŞKİN TEK YÖNLÜ VARYANS ANALİZİ SONUÇLARI.....	37
4.6.2.	BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN EN UZUN İKAMET ETTİKLERİ YERE GÖRE ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNE YÖNELİK TUTUM PUANLARI ORTALAMALARININ KARŞILAŞTIRILMASINA İLİŞKİN TUKEY TESTİ SONUÇLARI	38
4.7.	BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN MEZUN OLUNAN ORTA ÖĞRETİM KURUMUNA GÖRE TUTUM PUANLARININ ORTALAMALARI, STANDART SAPMALARI	39
4.7.1.	BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN MEZUN OLUNAN ORTA ÖĞRETİM KURUMUNA GÖRE TUTUM PUANLARINA İLİŞKİN TEK YÖNLÜ VARYANS SONUÇLARI.....	40

GİRİŞ

Bilim ve teknoloji alanındaki ilerlemeler, toplumların yapısını ve eğitim sistemlerini etkileyen faktörlerin başında gelmektedir. Eğitim süreci, bir yandan hızlı bilgi artışı, teknoloji ve iletişim alanındaki gelişmelerin kaynağı olarak rol oynarken, diğer yandan yeni dünya düzeninin ihtiyaçlarına cevap vermeye çalışmaktadır.

Bu ihtiyaçlara cevap verebilmek için toplumda mevcut bulunan diğer kurumlar gibi eğitim kurumları da kendini değişime ayak uydurmak ve toplumun istediği insan tipini yetiştirebilmek için bu yeniliklere açık olmak zorundadır.

Bireylerin, çağın getirdiği değişimlere uyum sağlayarak gelişimlere katkıda bulunmalarını sağlayıcı istendik davranışları kazanmalarında ise en büyük rolü eğitim üstlenmektedir. Bu anlamda eğitim “bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme sürecidir” (Ertürk 1984:12).

Bireylerin çağdaş gelişmelere ayak uydurabilmeleri ve bu gelişim sürecine katkıda bulunabilmeleri için, eğitim yoluyla istenilen davranışlar oluşturulur, istenmeyen davranışlar silinir, hatalı davranışlar düzeltilir (Sıvacı. 2003:7).

Öğretmen faaliyetlerinin önceden belirlenen amaçlar doğrultusunda istendik davranışların kazandırılması amacıyla düzenlendiği yerler ise eğitim kurumlarıdır (Fidan. 1986:53). Bu açıdan bakıldığında eğitim, toplumlar açısından vazgeçilmez bir ihtiyaçtır. Her millet kendi kültürünü yetiştirmekte olan nesillere, bu yolla yetişenlerin topluma uyumunu sağlamak için eğitim öğretim faaliyetlerini gerçekleştirecek kurum ve kuruluşlarını oluşturmak zorundadır.

Eğitim kurumları bireylerin topluma hazırlanma pratiklerinin toplumda var olan bilgi birikimi ve deneyimlerini toplumun üyelerine aktarma sürecinin sistematik bir bütün biçiminde düzenlenişiyle ortaya çıkar (Aytekin ve Özbek,2003:32)

Eğitim kurumunun formal yönünü teşkil eden okulu sosyal bir sistem olarak ele aldığımızda öğretmen, yönetici, denetleyici, öğrenci ve veliler birlikte sistemin amacına uygun bir şekilde sistemin amacına uygun rolleri yerine getirmesi beklenir. (Özdemir, Yalın, 2000:152)

Bir toplumda eğitimin en genel amacı o toplumun bireylerini topluma faydalı hale getirmektir. Bu amaca uygun olarak bireyin yetişmesine canlı - cansız elemanlarıyla tüm çevre etki yapar. Bu çevre kavramı içine bireyin ilişkili olduğu aile kurumu başta olmak üzere iktisadi, siyasi, kültürel ve benzeri kurumlar katılır. Ancak bu kurumlar içinde çocuğun yetişmesinden resmen sorumlu olan eğitim kurumu yani okuldur. O halde çocuğun eğitiminden resmen sorumlu olan kişide öğretmendir. (Küçükahmet ve başkaları, 2002:3)

Öğretmenin temel görevi öğrencilerde okulun ve derslerin hedefleri doğrultusunda kalıcı iz bırakan davranış değişikliği meydana getirmektir. Öğretmenin bu görevini yerine getirebilmesi hem de hedeflerini kazandırması için gerekli konu alanı bilgisine sahip öğrenme yaşantılarını oluşturacak, çevre düzenlenmesini sağlayacak, öğretmenlik meslek bilgisine sahip olması gerekir. Bu iki alanla ilgili davranışlarından birinden yoksun olan öğretmenden istenilen verimi elde etmek çok güçtür. (Erden,1995:99)

Çağın gerektirdiği insan modelinin yetiştirilmesi, bireylerin yaşadıkları toplumsal gerçeğe uyumlu kılınması öğretmen eğitimi ile yakından ilişkilidir. Bu nedenle, çağımızda öğretmen eğitiminin hedefleri ve içeriği üzerinde ayrıntılı biçimde durulmalıdır. (Gürşimşek,1998:25)

Öğretmen eğitimi de diğer alanlar gibi kendine özgü yönleri olan bir eğitimidir. Öğretmenlik mesleği toplumun her kademesi ile etkileşimde bulunan kesimdir. Bu nedenle toplumun her kesiminin öğretmenlerden beklentileri oldukça fazla ve aynı zamanda karmaşıktır. Bu beklenti yalnızca öğrencileri eğitime yönünde bir beklenti değildir. Toplum öğretmenden bir yandan kültürel mirasın korunması ve sürdürülmesini beklerken, diğer yandan da sosyal ve ekonomik değişime yardım etmesini ummaktadır. Bir çok ülke öğretmenden bunların her ikisini de aynı anda yerine getirmesini beklemektedir.

Bu gelişmeler yalnızca meslek bilgisi değil bilgiyi kullanma yöntemlerini bilen, toplumlar arası ilişkiler ve hızlı karar alma, uyum, kendi işinde ve zamanın kullanımında tasarruf gibi pek çok özelliğe sahip çok boyutlu yetişmiş kişilerin öğretmen olarak yetiştirilmesini gerektirir (Güven 2001:12).

Öğretmenlik sürekli gelişme halinde olan bir uzmanlık mesleğidir. Kuşkusuz, çağdaş, bilimsel, ve teknolojik gelişmeler, öğretmen eğitiminde izlenen yaklaşım ve yöntemlerin sürekli olarak gelişmeye açık tutulmasını zorunlu kılmaktadır (Sıvacı,2003:17).

Öğretmenin nasıl ve nerede yetiştirilmesi gerektiğini açıklayan bazı tanımlamalar bulunmaktadır.bu yaklaşımı savunanlar öğretmeni, öğretmenlik mesleğinin gerektirdiği öğrenimi tamamlamış, ya da yeterlikleri almış, bu mesleği yapma hakkını kazanmış kişi olarak tanımlamaktadır (Oğuzkan, 1983).

Eğitimde temel faktör öğretmendir. Öğretmenin yerini tutacak bir eğitim sistemi de henüz bulunmuş değildir Bu nedenle öğretmenlik bir milletin, bir devletin geleceğini hazırlama sorumluluğu taşıyan özel ve önemli bir ihtisas mesleğidir. Gelişmiş teknoloji hiçbir zaman öğretmenin yerini alamaz. Aksine daha iyi yetişmiş öğretmenleri gerektirir. Bir toplumda insanların yetişmişlik düzeyi öğretmenlerin yetişmişlik düzeyi ile doğru orantılıdır. Öğretmen ne ise eğitim odur. Öğretmenin kalitesi ne ise öğrencinin kalitesi de odur (Tekişık 2000:2).

Genellikle bir ülkenin eğitim sistemi o ülkenin kültürel ve idari yapısı doğrultusunda gelişme gösterir. Bunun yanında fertleri, zihni ve beden eğitim yönleriyle bir bütün olarak yetiştirmek eğitimin temel ilkelerinden biridir. Bu nedenle eğitimdeki amacın gerçekleşmesi bireyin ve toplumun zihinsel eğitiminin yanında beden eğitimini de gerektirir. Aslında beden eğitimi genel eğitimin vazgeçilmez bir parçasıdır (Özkan, 1999:9).

Genel eğitimin tamamlayıcısı ve ayrılmaz bir parçası olarak kabul edilen beden eğitimi aynı zamanda beden kişiliğinin eğitimidir. Başka bir deyişle, öğrencilerin gelişim özellikleri göz önünde tutularak onların, fert ve toplum yönünden sağlıklı, mutlu, iyi

ahlaklı ve dengeli bir kişilik sahibi, yapıcı, yaratıcı, ve üretken; milli kültür değerlerini ve demokratik hayatın gerektirdiği davranışları kazanmış fertler olarak yetişmeleri için en önemli araç olacaktır (M.E.B.1997:7).

Yukarıda verilen bilgilere göre, insan hayatında bu kadar önemli görülen beden eğitimi ve spor eğitimini gerçekleştirmek ve bu eğitimi gerçekleştirecek eğitimcileri yetiştirmekte elbette önemlidir.

Beden eğitimi öğretmeni; mesleğinin gerektirdiği düzeyde pedagojik eğitim almış, genel öğretim kurumlarında beden eğitimi ve spor derslerini yaptıran meslek sahibi kişidir (Özkan, 1999:8). Mesleğinin gerektirdiği düzeyde pedagojik eğitim almış ve bu dersi veren beden eğitimi öğretmenin öğretmenlik mesleğini severek ve isteyerek yapması, öğretmen olacak bireyin bu mesleğe karşı tutumunun olumlu olması mesleğin tesadüfen seçilen bir meslek olma özeliğini değiştirecek, kaliteli öğretmenlerin görev yapması sağlanacaktır (Sözer,1996:10).

Bir meslek mensubunun kendisi ve mesleği hakkındaki kanaatleri onun başarısını biçimlendiren önemli faktörlerden biridir. Zira birey bu amaca uygun davranır . Meslek seçme sürecinin temelinde birey kendini ve meslekleri ne denli iyi tanırorsa kendi özüne uygun mesleğe yönelmesi de kolaylaşacaktır. Uygun bir meslek seçilememesinde meslek yaşamında uyumsuzluklara neden olacaktır.

Özetlemek gerekirse ideal bir meslek seçimi bireyin mutlu başarılı ve yararlı bir yaşam sürdürmesine; toplumun ve insan gücü kaynaklarının ise en iyi şekilde kullanılmasına olanak sağlayacak; bunların yanı sıra iş gücü arz talebi arasındaki dengeye de yardımcı olacaktır (Ensari . 1990 :13).

Davranış bilimleri bize öğrencinin, öğretmenin tutum davranış, düşünce, duygusal tepkileri ve çeşitli alışkanlıklarının öğrenciyi etkilediğini göstermektedir. Özellikle tutumları etkili bir özelliktir ve etkilidir. Bu nedenle, tutum kavramı üzerinde durmak gerekir (Kılınç, 1997:9).

Bireyin bir konuya ilişkin olarak bilgi ve becerisinin yeterli olması, konuya ilişkin davranışları göstermede onu yeterli kılabilir. Fakat birey güdülenmez ve olumlu tutum içerisinde olmazsa davranışları gerçekleştirmeye dönük yeterli eğilim göstermeyebilir. Bu nedenle öğrenme öğretme ortamındaki bireylerin öğrenmeye ilişkin olumlu tutumlarının geliştirilmesi beklenir (Demirhan, Şisko 2002:205)

Bu bağlamda tutum belli birey, nesne ya da ortamlara olumlu ya da olumsuz bir şekilde tepkide bulunma eğilimi olarak tanımlanmaktadır (Kağıtcıbaşı,1992:17). Sözer(1996:8)'de bireyleri belli insanlar, nesneler ve durumlar karşısında belli davranışlar göstermeye iten öğrenilmiş eğilimler.Olarak tanımlamıştır.

Tutum en olumludan en olumsuza kadar çeşitli derecelerle olabilir. Olumsuz tutumlar; nesne ya da fikir konusunda olumsuz inanca sahip olma onu reddetme ve sevmeme ona karşı hareketlerde bulunma demektir. Olumlu inanca sahip olma, onu benimseme ve sevmeye ise olumlu tutum göstergesidir (Erden, 1995:100).

Birey bir nesneye ve olaya olumlu tutum geliştirdiyse ona doğru yaklaşır ve onu destekler, eğer bir nesneye ya da olaya olumsuz tutum geliştirdiyse ondan uzaklaşır, hatta olumsuz davranışlar gösterir.Ancak Tutumlar değişebilir, zamanla yenileri kazanılabilir. Bu nedenle tutumlara ilişkin yapılacak araştırmalar beden eğitimi ve spor öğrenimi yetiştiren kurumlara önemli bulgular sağlayabilir (Demirhan, Şisko 2002:206).

Öğretmenlik sabır, özveri, sürekli çalışma ve kendini yenileme gerektiren bir meslektir. Bu nedenle öğretmenlerin mesleklerinde başarılı olabilmeleri için mesleklerini severek ve isteyerek yapmaları önem taşımaktadır. Öğretmenlik mesleğine yönelik olumlu tutum göstermek başarının en önemli göstergelerindendir (Şahin,1992:19).

Öğretmen adaylarının bağlayıcı duyuşsal özelliklerinden biri olan öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumların bilinmesi, öğretmen sorunlarının çözülmesi ve öğretmen yetiştiriminin iyileştirilmesi doğrultusunda yapılan çalışmalara ışık tutması bakımından önemli görülmektedir. Bu araştırmada Beden Eğitimi Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları belirlenmeye çalışılmıştır.

BÖLÜM I

PROBLEM VE ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

1.1. Problem Cümlesi

Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları nedir ve bu tutumlar çeşitli değişkenlere göre değişmekte midir?

1.1.1. Alt Problemler

Yukarıda genel hatlarıyla belirtilen problem kapsamında oluşturulan alt problemler doğrultusunda şu sorulara cevap aranmıştır.

1. Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları cinsiyete göre değişmekte midir?

2. Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları sınıf Düzeyine göre değişmekte midir?

3. Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları aile gelir düzeyine göre değişmekte midir?

4. Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları orta öğretim başarı puanına göre değişmekte midir?

5. Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları en uzun süreli ikamet edilen yere göre değişmekte midir?

6. Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümünü Seçme Nedenlerine göre değişmekte midir?

7. Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları mezun olduğu lise türüne göre değişmekte midir?

1.2. Sayıtlar

Bu araştırmada; aşğıdaki hususlar temel sayıtlar olarak kabul edilmiştir.

1. Araştırmada kullanılan veri toplama aracının geçerli ve güvenilir olduğı,

2. Örnekleme giren Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin verdiği cevapların gerçeğı yansıttığı ve veri toplama araçlarını içtenlikle cevapladıkları,

3. Seçilen örneklemin araştırmanın evrenini temsil etme özelliğine sahip olduğı temel sayıtlar olarak kabul edilmiştir.

1.3. Sınırlılıklar

Araştırma, Gazi Üniversitesi'ne bağı Gazi Beden Eğitimi ve SporYüksekokulu, Kırşehir Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu ve Kastamonu Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarının Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlik Bölümlerinin 1-2-3-4. sınıf öğrencileri oluşturduğundan bulgular bu beden eğitimi ve spor öğretmenliğı bölümleri ile benzer niteliklere sahip beden eğitimi ve spor öğretmenliğı öğrencilerine genellenebilir.

1.4. Tanımlar

Tutum: Bireyleri belli insanlar, nesneler ve durumlar karşısında belli davranışlar göstermeye iten öğrenilmiş eğilimler (Sözer,1996:8)

Beden Eğitimi: Beden Eğitimi insan bütünü oluşturana fiziki, ruhi ve zihni niteliklerin bulunduğı yaşın ve genetik kapasitenin gerektirdiğı verim gücüne ulaştırması için rekabet olmaksızın yapılan faaliyetlerin tümüne denir (D.P.T. 1985:284).

Beden Eğitimi Ve Spor Yüksekokulu : Beden eğitimi ve sporun her dalında eğitici öğretici elemanlar yetiştirerek çağdaş sporun yurt düzeyine yayılmasını sağlamak ve bu alanda araştırmalar yapmak, ülke sporu ile ilgili resmi ve özel kuruluşlarla iş birliğı yaparak eğitim ve öğretim kurumlarına öğretmen yetiştirir (Özkan,1999:25).

Beden Eğitimi Öğretmeni : Beden eğitimi öğretmeni; mesleğinin gerektirdiği düzeyde pedagojik eğitim almış, genel öğretim kurumlarında beden eğitimi ve spor derslerini yaptıran meslek sahibi kişidir (Özkan, 1999:8).

Spor: Bireyin beden ve ruh sağlığının geliştirilmesi, belli kurallara göre rekabet ölçüleri içinde mücadele etme, heyecan duyma, yarışma ve üstün gelme ve gerçek anlamda başarı gücünün arttırılması kişisel açıdan en yüksek noktaya çıkarılması yolunda gösterilen yoğun çabalar (Aracı, 1999: 13).

1.5. Araştırmanın Önemi

Sağlıklı bir toplumun oluşumundaki en önemli unsur eğitim sistemi ve onun etkin şekilde işlerliğidir. Bu sistemin temel öğresinin öğretmen olduğu ve diğer öğelere göre etkileme gücünün fazla olduğu bilinmektedir (Çapa veÇil, 2000:69).

Öğretmen, eğitim kurumlarının yenileştirilmesinde, yaygınlaştırılmasında ve başarılı bir eğitimi verilmesinde önemli bir faktördür. Yine bu kurumların başarısını etkileyen faktörler arasında da öğretmenin nicelik ve nitelikleri önemli bir yer tutar. Beden eğitimi öğretmenlerinin kendi dallarında gereken bilgi ve becerileri almış olmaları ve öğrencileri eğitme yeteneğine sahip bulunmaları gerekmektedir. Bu açıdan bakıldığında bilgisiz, yetersiz ve mesleğe karşı olumsuz tutuma sahip öğretmenlerin olması büyük bir eğitim problemini oratay çıkarır. Bu konuya gerekli önemin verilmemesinin bedeli çok ağır ödenebilir. Dolayısı ile beden eğitimi öğretmenlerinin istenilen nicelik ve nitelikte yetiştirilmesiyle olumlu tutuma sahip öğretmenlerin yetiştirilmesi önemlidir. Öğretmenlik mesleğinin kalitesinin yükseltilmesi konusundaki çabalar öğretmen yetiştiren kurumlar için önemlidir. Öğretmen yetiştiren kurumlarda çalışan öğretim elemanları kendilerine göre öğrencilerin nitelikli olmasını öğretmenlik mesleğine karşı olumlu bir tutum içinde olmasını beklemektedir. Hiç bir şey olamıyorsa bari öğretmen olsun düşüncesine karşıdır. Bu araştırmanın öğretmenlik mesleğine ilişkin beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının tutumu ve mesleği geliştirici önerilerinin ortaya çıkaracak biçimde olması bu konuda ciddi olarak düşünülmesi fikri ve fırsatını doğurabilecektir. Çünkü böyle bir araştırmanın

sonuçları devamlı bir şekilde değişime ve gelişime açık olan ülkemizde ilgililere ciddi mesajlar vericektir. Bu mesajlar ilgililere öğretmenlik mesleğinin yeniden saygınlık kazandırmasını ve niteliklerinin ve öğretmen adaylarının mesleğe karşı tutumunun geliştirilmesi hususunda tekrar bir düzenleme yoluna gidilmesi açısından önem arz etmektedir. Bu yüzden öğretmen adaylarının mesleğe yönelik tutumlarının bilinmesi ve bunların farklı değişkenler açısından değerlendirilmesi bunların olumlu yönde geliştirelebilmesi için önem taşıdığı umulmaktadır. ayrıca, ülkemizde öğretmen yetiştiren kurumlara araştırma sonucu elde edilen veriler üzerinde düşünme, tartışma, program geliştirme ve yeni araştırmalar yapma imkanı sağlayacağı düşünülmektedir.

1.6. İlgili Araştırmalar

Öğretmenlerin bilgi yanında mesleğe ilişkin olumlu tutum kazanmaları gerekliliği öğretmenliğin tercih edilen bir meslek durumuna gelmesinde, öğretmen kalitesinin yükseltilmesinde, öğretmen adaylarının mesleğe ilişkin olumlu tutum kazanmaları önemli bir etkidir.

Araştırma ile yakından ilgili görülen ve öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının konu olan belirli bazı araştırmaların ele alınması uygun bulunmuştur.

Öğretmen adaylarının mesleğe yönelik tutumları üzerinde Aşkar ve Erden (1986) bir çalışma yapmışlardır. Çalışmada öğretmen adaylarının tutumlarının bulundukları üniversiteye ve sınıfa göre farklılık göstermediği Ö.S.Y.S.' deki tercih sırası ile cinsiyete göre farklılaştığı bulunmuştur. Yine bu çalışmada öğretmen yetiştiren kurumların, öğrencilerin tutumlarını olumlu yönde geliştirme ya da değiştirme de çok yeterli olmadığı belirtilmiştir. Ancak öğrencilerin tutumlarının olumsuzdan çok kararsızlık biçiminde kendini göstermesi öğrencilerin tutumlarının olumlu yönde değiştirilebileceğini işaretçisi olarak kabuledilebileceğini ve bu nedenle öğrencilerin tutumlarını geliştirmede öğretmen yetiştiren kurumlara önemli rol düştüğü sonucuna varılmıştır.

Çelenk' in (1988) yılında yaptığı çalışmada da eğitim yüksekokulu öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları incelenmiştir. Bu araştırmayla eğitim yüksekokulu öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları öğrencilere ait bazı özellikler açısından incelenerek öğretmen yetiştirmeye ışık tutacak bazı öneriler getirilmeye çalışılmıştır. Araştırma sonucunda eğitim yüksekokulu öğrencilerinin çoğunluğunun düşük gelir grubuna mensup ailelerden geldiği, öğrencilerin büyük bir bölümünün orta öğretimi orta ve iyi derecede bitirdikleri ve tutum puanlarının cinsiyete göre farklılaştığı sonuçlarına varılmıştır.

Temel (1990) Fen-Edebiyat Fakültelerinde öğrenim gören ve öğretmenlik formasyonu derslerine devam eden öğrencilerin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarını belirlemeye yönelik yaptığı çalışmada Fen-Edebiyat Fakültesinin ikinci ve dördüncü sınıftaki öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin olumlu ve olumsuz tutumlarının aritmetik ortalamasının aynı bulunduğu, öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin olumsuz tutumlarında, meslek derslerini yeni alacak olanlarla, bu dersleri dört yıldır almakta olanlar arasında farklılık bulunmadığı, bu durum, mevcut öğretmenlik formasyonu prgramını, mesleğe ilişkin olumlu tutum geliştirmede etkili olmadığını göstermiştir.

Erden (1995) öğretmen adaylarının öğretmenlik sertifikası derslerine yönelik yaptığı çalışmada öğretmen adaylarının tutumları cinsiyetlerine, anne ve babalarının eğitimi durumuna ve bölümlerine göre değişmemekte öğrencilerin tutumları konu alanlarına ve öğretmen olma isteklerine göre farklılık göstermektedir. Bu durumu bir bütün olarak ele aldığında öğrencilerin tutumlarının kişisel özelliklerinden çok verilen eğitimin niteliğinden etkilendiği söylenebilir.

Çapa ve Çil (2000) öğretmen adaylarının öğretmenlikmesleğine yönelik tutumlarının farklı değişkenler açısından incelenmesine yönelik yaptığı çalışmada öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puanları sevmeye, saygı, kendine güven alt boyutlarına göre kız ve erkek öğrencilerde anlamlı bir fark gözlediğini belirtmiş ayrıca tutum puanlarının sınıf düzeyine göre de farklılaştığını ama tutum puanlarını ÖSYS' deki tercih sırasına göre de anlamlı bulmamıştır.

Demirhan ve Şişko (2002) ilk ğretim okulları ve liselerde öğrenim gören kız ve erkek öğrencilerin beden eğitimi ve spor dersine ilişkin tutumlarını belirleyeme yönelik yaptıkları araştırmada; 11 ilköğretim okulunda öğrenim gören 523 kız 607 erkek 10 lisede öğrenim gören 453 kız ve 489 erkek olmak üzere toplam 2072 ğrenci üzerinde çalışmışlardır. Araştırma sonucunda kız ve erkek öğrencilerin tutum puanları arasında anlamlı bir fark bulunduğunu bu farkın lisede öğrenim gören kız öğrencilerin görüşlerinden kaynaklandığını belirtmişlerdir.

Yukarıda yapılan araştırmalar göstermektedir ki öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları meslek mensuplarının yetiştirilmesi ve yaklaşımlarının pozitifleştirilmesi bakımından oldukça önemlidir. Genelde ğretmenlik mesleği adaylarının, özelde ise beden eğitimi ğretmen adaylarının tutumları altında yatan temel etmenlerin tespiti eğitimi kurumlarının öğrencilerin tutumlarını yönlendirmeleri bakımından gereklidir. Özellikle lkemizde öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile ilgili genel araştırmalar yapılmasına karşın beden eitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerine yönelik araştırmalara pek rastlanamamıştır. Bu araştırmaya rastlanmamış olması bu çalışma için güdüleyici bir durum olmuştur.

BÖLÜM II

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1. ÖĞRETMENLİK MESLEĞİ

Bir ülkenin kalkınmasında çağdaşlaşmasında toplumun huzur ve refah içinde mutlu yaşamasında temel faktör insan ve o insana verilen eğitimidir. Eğitimde temel faktör öğretmendir. Bu nedenle öğretmenlik bir milletin, bir devletin geleceğini hazırlama sorumluluğunu taşıyan özel ve önemli bir ihtisas mesleğidir (Tekışık, 2001:3).

İnsanları toplum içindeki yerlerini belirleyen hususlardan biri de sahip olduğu meslektir. Türk Dil Kurumu ‘Türkçe Sözlüğü’ ne göre meslek: “Bir kimsenin geçimini sağlamak için yaptığı sürekli iş” ve “birbirine bağlı bilimsel veya felsefi düşünceler birliği; bir fikir çerçevesinde toplanmış çeşitli bilgiler, dizge, sistem” olarak tanımlanmaktadır (TDK, 1988:12).

Ülkemizde öğretmenlerin yasal konumu: 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu’nun 43. maddesi ile düzenlenmiştir. “Öğretmenlik devletin eğitim, öğretim ve bununla ilgili yönetim görevlerine üzerine alan özel bir ihtisas mesleğidir”. Öğretmenler bu görevlerini Türk Milli Eğitiminin amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak ifa etmekle yükümlüdürler. Öğretmenlik mesleğine hazırlık genel kültür, özel alan eğitimi ve pedagojik formasyon ile sağlanır (Özdemir ve Yalın, 2000:13).

Günümüzde öğretmenlik bir meslek olarak kabul edilmektedir. Kişi tarafından icra edilen bir işin herhangi bir meslek kategorisine girip girmediğini değerlendirmenin belirli ölçütleri mevcuttur. Örgün bir eğitimden geçme, devletin denetimindeki yasalara göre görev yapma, mesleğin etik yönüyle ilgili ilkelere uyma vb. şartlar öğretmenliğin doktorluk, avukatlık gibi kendine özgü bir meslek olduğunu ortaya koymaktadır (Büyükkaragöz ve Başkaları,1998:9).

Meslek olarak öğretmenlik okul içi, özellikle sınıf içi etkinliklerin yerine getirilmesi yanında toplumsal işlevlerinin de olması nedeniyle toplumdan topluma farklılık göstermiştir (Gürşimşek,1998:26). Türkiye Cumhuriyeti Devletinin kuruluşunu takip eden yıllarda halkı eğitmek ve cumhuriyeti yaşatacak yeni nesli yetiştirmek amacıyla eğitim çalışmalarına hız verilmiştir. 3 Mart 1924 tarihinde yürürlüğe giren Tevhid-i Tetrisat kanunuyla eğitim ve öğretimde birliği sağlayan hükümet yine 13 Mart 1924 ve 22 Mart 1926 tarihlerinde çıkardığı kanunlarla öğretmenliği bir meslek olarak görmüş ve bu meslek mensuplarının önde gelmesi gerekliliğini vurgulamıştır. Yeni Türkiye' nin temellerinin atıldığı yıllarda öğretmene bu kadar öncelik verilmesinin nedeni açıktır. Türkiye' nin en ücra köşelerine kadar giderek halkı aydınlatacak olan öğretmenler aynı zamanda rejimin varlığını da teyit edeceklerdi (Özdemir ve Yalın, 2000:153). İşte bu görev Cumhuriyet hükümetlerinin öğretmenlerden beklediği en önemli görev idi.

Öğrenci davranışında değişme meydana getirmek amacıyla bir veya daha fazla öğrenci ile etkileşimde bulunan kişi olarak tanımlanan öğretmenin belirli hedefler doğrultusunda öğretmenlik davranışını kavramış, duruma uygun öğretme yaklaşımını seçebilen; sonuçları ve ürünleri hedeflere göre gözden geçirip değerlendirebilen ve hedeflerini bu doğrultuda yeniden oluşturabilen bir kişi olması gerekmektedir (Senemoğlu, 1989:110).

Öğretmenlik mesleği en güç mesleklerden biri olmasına karşın onun işlevinin yalnızca bir takım bilgileri ve becerileri kazandırmak gibi dar bir çerçevede düşünülmesi malzemesinin insan olduğu gerçeğinin gözden kaçırılması, öğretmen olmak isteyen kimsenin mutlaka sahip olması gereken biyolojik, psikolojik ve sosyolojik özelliklerini unutturmaktadır (Yılman, 1991:233).

Öğretmenlik sürekli gelişme halinde olan bir uzmanlık mesleğidir. Kuşkusuz çağdaş, bilimsel ve teknolojik gelişmeler, öğretmen eğitiminde izlenen yaklaşım ve yöntemlerin sürekli olarak gelişmeye açık tutulmasını zorunlu kılmaktadır(Güven,2001:7).

Öğretmenlik statüsü yalnızca bilgi vermeyi gerektirseydi bu işi öğretim makineleri, televizyon, radyo vb. araçlarla yapmak mümkün olurdu. En azından teknoloji yönünden gelişmiş ve teknoloji ötesine geçmiş toplumlarda öğretmen problemi kolayca çözümlenirdi.

Öğretmen artık sadece klasik anlamda “ders veren”, “ders anlatan”, “sınav yapan” ve “not veren” bir kimse değildir (Şahin, 1992:7). Eğitim ve öğretimde kullanılan yeni teknolojiler öğretmenin yerini tutamaz. Çünkü bu teknolojilerin eğitim öğretim hizmetinde kullanılmasını sağlayanlar yine öğretmenlerdir. (Gürşimşek,1998:26).

(Sıvacı, 2003:17) Geleceğin öğretmenlerini, değerleri geliştiren, kaynak arayan, güçlükleri yenen, kendini daima yenileyen, insan ilişkilerini geliştiren, meslek seçimi ve boş zaman uğraşları üzerinde danışmalık yapan, mesleğini severek ve isteyerek seçen, öğretme-öğrenme konusunda uzman olan bir kimse olarak nitelemektedir.

2.2. BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR

Beden Eğitimi ve Spor insanlık tarihinin her döneminde yapılmış olan bir faaliyettir. Beden Eğitim ve Spora tarihi gelişim açısından bakınca onun faaliyetler dizisi olduğunu görmek mümkündür. Beden Eğitimi ve Spor insanlık tarihi ile doğmuş ve ilerlemsine çeşitli özellikler göstererek devam ettirmiştir (Erkal, 1986:159)

Beden Eğitimi; insan bütününi oluşturan fiziki, ruhi ve zihni niteliklerin bulunduğu yaşın ve genetik kapasitenin gerektirdiği verim gücüne ulaştırması için rekabet olmaksızın yapılan faaliyetlerin tümüne denir (D.P.T. 1985:284). Spor; bütünüyle hareket ve mücadele esasına dayanan; bunun sağlanması için gereken bir takım alışılmış antrenman ve alıştırmalardır. Beden Eğitimi “etkinlik” demektir. Beden eğitiminde beden bir araç olup amaç ise tüm kişiliğin eğitimidir. Eğitim amaçlarına uygun düşen bir tanımda beden eğitimi sağlıklı, güçlü, mutlu olmak, kişilik, karakter ve ahlaki değerleri kazanmak; kültürleşme, toplumsallaşma ve vatandaşlık eğitimi demektir (Selçuk, 1980:11).

Spor sadece bireyin fiziki ve psikolojik yönden güçlenmesi için yapılan eğitici bir faaliyet değildir. Bunun yanında bireydeki sorumluluk ve işbirliği eğilimi ile düzen sağlama kabiliyetini ortaya çıkararak bireyin sosyalleşmesine de katkıda bulunmaktadır (Erkal, 1986:72).

Sporun tanımı ve anlamı; spor kelimesi Latince “Dağıtmak” “birbirinden ayırmak” anlamına gelen “Dīs-portare” veya “Deportare” kelimelerinden doğmuştur. Fransızlarda aynı terimden orta çağlarda eylenmek ve zevklenmek anlamında “Sedesporter” şeklinde faydalanmışlardır. Bu kelime şahinle yapılan avlar ve ayrıca top oyunları için kullanılmıştır. Demek oluyor ki orta çağlarda Latincenin etkisinde kalan bütün dinlenme, eğlenme, neşelenme, hoş vakit geçirme ve efkar dağıtmak için yapılan faaliyetleri ifade etmek üzere kullanılan bu kelimelerden zamanla bütün dillerde içinde yarışma, kazanma ve üstün başarı elde etme çabası olan her türlü vücut faaliyetlerini belirten spor terimi türemiştir (Özkan, 1999:37).

Günümüzde sporun amacı Fransız P. Didon’ un söylediği ve olimpiyat komitesinin de benimsediği bir kalıptır. “Cittius, Altius, Fortius: daha çabuk, daha yüksek, daha güçlü” olmaktır. Bugünkü anlamı ile spor ancak 19.yy. ın başlarında yapılmaya başlandı ve yüzyıl boyu hızla gelişti. Modern olimpiyatların düzenlenmesi ile gençler arasında spora istek arttı ve bu istek tutku biçiminin aldı (Yıldız,1992:16).

Bugün artık beden eğitimi ve spor “üç ön şart”a bağlı olarak yapılıyor. Bunlardan biri; spor yapacak kadar geniş zaman olması, ikincisi bedensel bir hazırlık (antrenman), üçüncüsü ise bir amacın olması gerekmektedir. Türkler de tarihte çok eski devirlerden beri beden eğitimi ve spora önem veren bir millettir. Çeşitli zamanlarda kurulan Türk devletleri varlıklarını sürdürebilmek için talime ve beden eğitime çok önem vermişlerdir. Tarih Türkleri en eski devirlerden beri sportmen bir devlet olarak kayıt etmektedir. Türklerde beden eğitimi ve spor anlamını “idman ve talim” kelimeleri yüklenmiştir. Bu kelimeler Türklerin ilk dillerin tespitinden günümüze kadar küçük değişikliklerle ancak her zaman aynı anlamda kullanılmıştır (Fişek, 1985:8).

Günümüzde beden eğitimi ve spor; yetişmekte olan nesillerin temel kaynağı olan insana, fikren ve bedenen sağlık kazandıran bir faaliyet olarak kabul edilmektedir. Bu sebeple henüz çocukluk ve gençlik devresinde olan çeşitli bilgi, beceri, tavır ve alışkanlıklar kazanma çağını yaşayan her kademedeki okul öğrencilerinin çağımızın eğitim anlayışına uygun bir şekilde kendi kapasite ve yetenekleri doğrultusunda yetiştirilmeleri önemle ele alınmalıdır. Öğrencilere beden eğitimi dersi sevdirmeli; öğrenimleri sırasında

ve hayat boyu severek ve isteyerek spor yapma alışkanlığı kazandırılmalıdır. Ayrıca kabiliyetli ve başarılı olanların branşlara göre yetiştirilmeleri sağlanmalıdır (M.E.B,1997:8).

Yukarıda verilen bilgilere göre insan hayatında bu kadar önemli görülen beden eğitimi ve spor; eğitimini gerçekleştirmek ve bu eğitimi gerçekleştirecek; bu eğitimcileri yetiştirmekte elbette önemlidir. Bu eğitimcileri yetiştirme konusunda çeşitli eğitim kurumları kurulmuş ve değişen şartlara göre bunların yeniden organize edilmesi ile günümüze kadar gelinmiştir.

2.3. BEDEN EĞİTİM VE SPOR ÖĞRETMENİNİN YETİŞTİRİLMESİ

Türkiye’ deki sistemli ve programlı spor faaliyetlerinin başlangıcını Osmanlı dönemine kadar götürmek mümkündür. Zaten Osmanlı yönetiminden Türkiye’ ye kalan mirastan “Beden Eğitimi ve Spor” meselelerini tam olarak ayırmakta oldukça güçtür. Bu alanda Osmanlıların son dönemlerinde spordaki geç kalmışlığa aradıkları çareler arasında Batılılaşma hareketlerine bağlı olarak askeri okullar ve Galatasaray Lisesinin öğretim programına beden eğitimi dersinin girmesi ve İzmir okullarının bazılarında uygulanması gösterilebilir (Hiçyılmaz, 1983:15-16).

Bunun devamı olarak ilk defa hükümet programında bahsi geçen “Terbiye-i Bedeniyye Darülmualimini” yani beden eğitimi öğretmeni yetiştiren okul açma fikri yine Osmanlı döneminin son dönemlerinde gündeme gelmiş ancak bu fikir Cumhuriyet döneminde uygulamaya konulabilmiştir. Cumhuriyetin ilanından sonra beden eğitimi öğretmeni yetiştirecek okul kuruluncaya kadar kurslarla da olsa beden eğitimi öğretmeni yetiştirme konusuna öncelik verilmiş bu maksatla 1926 yılında işe kurs şeklinde başlanmıştır (Bilge, 1989:4). 1926 yılında dönemin Maarif Bakanlığı onayı ile Beden Eğitimi Müfettişi olan Selim Sırrı TARCAN tarafından İstanbul Çapa’ da “Beden Eğitimi Öğretmenliği Kursları” düzenlenmiştir. Çapa Kız Öğretmen Okulunda dokuz aylık bir süre

ile dört dönem devam eden bu kurslarda; o dönemlerde yeterli kursiyer bulunmadığı için öncelikle ilkokul öğretmenleri ve lise mezunları arasından özel yetenek sınavlarına göre öğrenciler seçilerek yetiştirilmek üzere bu kurslara öğrenciler seçilmiştir. Bu kurslarda Beden Eğitimi ve Nazariteyi ve Tatbikatı oyun, jimnastik ve masaj dersleri okutulmuştur. (Erşen ve Kale, 2003:152).

Onu 1933 yılında Gazi Orta Muallim Mektebi ve Terbiye Enstitüsü, Beden Terbiyesi Şubesi izlemiştir Bu enstitünün faaliyetleri ile Cumhuriyet döneminde 1979 yılına kadar düz “uzmanlık eğitimi almamış” beden eğitimi öğretmeni yetiştirilmiştir. Öte yandan 1974 yılına gelindiğinde, beden eğitimi ve spor antrenörü, monitörü eğitimcisiyle spor yöneticisi ve araştırmacı ihtiyacını karşılamak için “Gençlik ve Spor Akademileri” açılmıştır. (Bilge, 1989:4). Onları da “Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulları” açılması ve Enstitülerin yüksek öğretmen okullarına dönüşmesi izlemiştir. 20 Temmuz 1982 tarihinde “Gençlik ve Spor Akademileri” ile “Yüksek Öğretmen Okulları”nın” Beden Eğitimi bölümleri kaldırılarak yeni oluşturulan üniversitelerin fakültelerine bağlı Beden Eğitimi ve Spor Bölümleri kurulmuştur. Bu bölümlerden bazılarının 1992’ den itibaren Beden Eğitimi ve Spor okullarına dönüştürülmesi dönüştürülen bu okulların bünyesinde yer alan “Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümleri” ile halen uygulamanın dışında kalan fakültelerdeki “Beden Eğitimi ve Spor Bölümlerinde” beden eğitimi öğretmeni yetiştirilmeye devam edilmektedir . (Erşen ve Kale, 2003:152).

Bu güne kadar Türkiye ‘de yalnız ilk öğretim ve lise ve dengi okullarının eğitim düzeylerinde zorunlu ders olarak programlarda yer alan beden eğitimi dersi 1981 yılında çıkarılan yüksek öğretim kanununun (madde 5. ve 67.) ile yüksek öğretimin eğitim fakültelerinin sınıf öğretmenliği bölümlerinde de zorunlu seçmeli ders olarak belirlenmiş olup 1983-84 yılından itibaren uygulanmaya başlanmıştır (Gökmen, Schnidger, 1983:1). Bu uygulama halen devam etmekte olup üniversite gençliğinin eğitiminde çok önemli bir rol üstlenmektedir.

Beden eğitimi ve spor bölümlerinin amacı; yükseköğretim kanununun 4. maddesinde belirtilen amaçlar ile ilgili kanunun 5. maddesindeki temel ilkelere bağlı olarak genel eğitim kurumlarına (ilköğretim, lise ve yükseköğretime) beden eğitimi ve spor

öğretmeni ile resmi ve özel kuruluşlara antrenör yetiştirmektedir. Günümüzde, “Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği” bölümlerinden mezun olan öğrencilerin 2001 yılı itibari ile ÖSYM Başkanlığınca yapılan kamu personeli seçme sınavından geçerli puan almak koşulu ile öğretmenlik yapmaya hak kazanmaktadırlar.

2.4. BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENLİĞİ VE NİTELİKLERİ

Milletlerin geleceği yetişmiş ve yetişmekte olan gençlerin fiziksel ve ruhsal olgunluğuna bağlıdır. Uygarlık bireye verilen önem ve bu önemle bağlantılı olarak verilen eğitime dayanır. Fertleri zihinsel, fiziksel, duygusal ve toplumsal yönleri ile bir bütün olarak yetiştirmek modern eğitimin temel ilkelerindendir (Erkal, 1998:119).

Genellikle bir ülkenin eğitim sistemi o ülkenin kültürel ve idari yapısında gelişme gösterir. Bunun yanında fertleri fikri, zihni ve beden eğitimi yönleri ile bir bütün olarak yetiştirmek; eğitimin temel ilkelerinden biridir. Bu nedenle eğitimdeki amacın gerçekleşmesi bireyin ve toplumun zihinsel eğitimin yanında beden eğitimide gerektirir. Aslında beden eğitimi genel eğitimin vazgeçilmez bir parçasıdır.(Özkan,1999:12)

Genel eğitimin tanımlayıcısı ve ayrılmaz bir parçası olarak kabul edilen beden eğitimi aynı zamanda beden kişiliğinin de eğitimidir. Başka bir deyişle öğrencilerin gelişim özellikleri göz önünde tutularak onların fert ve toplum yönünden sağlıklı, mutlu, iyi ahlaklı ve dengeli bir kişilik sahibi yapıcı, yaratıcı ve üretken, milli kültür değerlerini ve demokratik hayatın gerektirdiği davranışları kazanmış fertler olarak yetişmeleri için en önemli araç olacaktır.(M.E.B.,1997:8).Böylece toplumun sağlıklı bir yapıya kavuşmasını sağlayarak,genel eğitimin oluşmasında önemli bir rol oynar.

Her düzeydeki okullarda beden eğitimi dersleri, genel eğitimin bir tamamlayıcısı olarak okutulmaktadır.Bu konuda MEB’ lığının, ilk ve orta öğretim kurumları beden eğitimi yönergesinde beden eğitiminin “organizmanın bütünlüğü ilkesine dayalı olarak,

tüm kişiligin eğitimi ve genel eğitimin ayrılmaz bir parçası ve tamamlayıcı amaçlarıyla yapılması gerektiği vurgulanmıştır.(Karaküçük,1991:66)

Yukarıda verilen bilgilere göre insan hayatında bu kadar önemli görölen beden eğitimi ve spor eğitimini gerçekleştirmek ve bu eğitimi gerçekleştirecek eğitimcileri yetiştirmekte elbette önemlidir. Beden eğitimi öğretmeni; mesleğinin gerektirdiği düzeyde pedagojik eğitim almış, genel öğretim kurumlarında beden eğitimi ve spor derslerini yaptıran meslek sahibi kişidir (Özkan, 1999:8).

Beden eğitimi öğretmeni beden eğitiminin genel eğitimin bir parçası olması nedeniyle öncelikle genel eğitimin amaçlarını bilmeli ve dikkate almalıdır. Eğitimin gayesini okulların, öğretmenler ve programların neden mevcut olduğunun anlaşılması önemlidir. Beden eğitimi de diğer alanlar gibi eğitim programının bir parçasıdır. Her bir alanın bütöünün bir parçası olduğu ve bütöünün parçalarının toplamından daha büyük ya da önemli olduğu mutlaka bilinmelidir. Eğitim ve beden eğitimi aynı amaçları paylaşmalı ve amaçlar arasında hiçbir uyumazlık olmamalıdır (Pulur, Tamer, 2001:48).

Genel eğitimde olduğu gibi beden eğitiminde de öğretmenin yeri önemlidir. Çünkü öğretmen çevre ve konuyla birlikte öğrenciyi merkeze almakta ve üçgenin bir boyutunu oluşturmaktadır. Beden eğitimi öğretmeni, öğretim etkinliklerini kılavuzlarken öğrencilere de rehberlik etmektedir. Bu rehberlik süreci içinde yer alan belli bir zaman süresinde bireyi etkileme gücünde olan dış şartlar olarak tanımlanan öğretme durumunda, öğretmen öğrencilerin istedik davranışlarını kazanmalarını sağlayacak etkinliklerin öğrenci düzeyine uygun ekonomik ve birbiriyle kaynaşık olarak yapılmasını sağlar. Ancak öğretmenlerin sınıf ya da salon içi rolleri yanında sınıf dışında taşan rolleri önem taşıdığından öğretmen ve öğrenci iletişiminde karşılıklı gözlemin önemi yadsınamaz (Demirhan, 1998:16).

Öğretmen, öğretme ve öğrenme süreçlerinin temel öğelerinden biridir. Öğrenci ile devamlı etkileşim halinde bulunan eğitim programını uygulayan öğretimi yöneten ve hem

öğrencisinin hem de öğretimin değerlendirmesini yapan kişidir. Öğretmen nitelikleri bu süreçlerin niteliğini de büyük ölçüde etkilemektedir. (Sıvacı,2003:39)

Mesleki yetenek ya da nitelik, bir kavram olarak, meslek mensuplarının meslekle ilgili görevi başarıyla yapabilme gücü, bilgi ve becerisidir. Bu nedenle meslek alanında gerekli etki ve verimi sağlayabilmek için bu mesleki boyutların kapsamı ve özgünlüğü bilimsel olacak şekilde belirlenmelidir. Bu konuda ulusal ve evrensel düzeyde araştırmalar mevcuttur. Uygulamalarda bu bilimsel araştırmaların sonuçlarından yararlanmak gerekir. İyi bir öğretmen bir bakıma kendisini toplum adayın gücünü ve yönünü halktan alan bütün varlığı ile ona yönelmesini başarabilen insandır. Bu nedenle bir öğretmen,

- Mesleğe bağlılık sevgisi,
- Pedagojik formasyona sahip olması,
- Meslek bilgisine ve genel kültüre sahip olması,
- Öğrencilerine ve çevresine rehberlik edebilmesi; niteliklerine

sahip olmalıdır.(Can, 1992:27)

Yeterlik, mesleki yönden bir mesleğin başarılı bir biçimde yerine getirilebilmesi için sahip olunması gereken özellikleri (bilgi, beceri ve tutumlar) ifade etmektedir (Sıvacı, 2003:9).

Beden eğitimi öğretmeninde bulunması gereken niteliklerde aslında genel anlamda ifade edilen öğretmen nitelikleri ile büyük oranda örtüşür. Ancak konu alanının özelliklerinden dolayı bazı farklılıklar bulunabilir. Bu nedenle beden eğitimi öğretmeni nitelikleri ile ilgili yapılan çalışmaların ayrıca incelenmesi gereklidir. Lumkin, beden eğitimi öğretmenin niteliklerini şöyle sıralamıştır; konu alanı bilgisine sahip olma, sporun bilimsel ve felsefik temellerini bilme, hareket analizi yapabilme, organizasyon becerisine sahip olma, iletişim becerisine sahip olma, karşılıklı ilişki ve saygıyı benimseme , mesleki dürüstlük ve etik davranışlara sahip olma motivasyon yeteneği ve sağlıklı yaşam biçimine sahip olmayı saymaktadır. (Demirhan,2002:9).

Demirhan'da öğrenciler üzerinde yaptığı araştırmada belirlediği nitelikleri şöyle sıralamıştır: Mesleki bilgi ve becerilerde yeterli olma, öğrencileri her konuda anlama, eleştiriye açık olma, sabırlı olma, kendine güveni olma, spor yapmaya istek uyandırma, dersi ilginç hale getirme, ders işlerken öğrenci ilgi ve isteklerine de yer verme, öğrenci düzeyine uygun ders işleme ve espri anlayışına sahip olma diye belirtmişlerdir. (Demirhan,2002:10).

Çalışmalardan hareketle beden eğitimi öğretmeninin sahip olması gereken genel niteliklerin salon ya da sınıfta işlediği derse yansıdığı söylenebilir. Genelde bir mesleğin özelde ise bir öğretmenin sahip olması gereken nitelikleri taşıyan öğretmen, dersi planlamanın yanında sınıf ya da salon içerisinde bir dersin işlem basamaklarını bilir ve gerekli ilkelere göre hareket eder. “Öğretim bir oyun, öğretmenler ise oyuncular” önermesi sayıtlı olarak kabul edilirse öğretmenlerin yazılı bir senaryoya gereksinimleri vardır. Bu senaryo öğretmenlerin planlarıdır.(Demirhan,1998:18)

Bu nedenle öğretmenden bir takım davranışları yerine getirmesi beklenirken onun da kişisel ve mesleki pek çok sorunları olacağı unutulmamalıdır. Mesleki sorunların yanına kişisel sorunları da eklenince sorunların sınıfa yansması söz konusu değildir. Bu durumda öğretmenin moralini yükseltebilmek; sorunlarını daha aza indirmek için okulun iklimi ve güdülenmenin önemi gündeme gelmektedir. Öğretmenin başarısı güdülenmiş olması ile yakından ilgilidir. Ayrıca mesleğe karşı olumlu tutumu iyi öğretmen özelliklerini etkilediğinde bir gerçektir (Kılınç,1997:14-15).

Nitelikli öğretmen yetiştirme konusunda eğitim öncesinde, öğretmen adaylarında olması istenen, beklenen bu özellikler arasında en önemlisi sayılabilecek öğretmen olma isteği, öğretmenliğe yatkınlık yani öğretmenlik mesleğine karşı öğrencinin tutumu ilk sıralarda yer almaktadır.

2.5.TUTUM

Bir eğitim sisteminin kendisinden beklenen sorumluluğu istenilen düzeyde yerine getirmesi ve başarılı olabilmesi önemli ölçüde öğretmenin niteliği ve meslekte gösterdiği başarı ile doğru orantılıdır. Dünyadaki bilimsel ve teknolojik ilerlemeler, eğitilen kesime öğrenmeyi kolaylaştırıcı olanaklar sunmakla birlikte öğretmen ögesi, eğitim-öğretim etkinliklerinde yeri doldurulamayan birincil öge olma özelliğini her zaman sürdürmüştür. Çağın getirdiği tüm teknolojik olanaklar, eğitim çabalarının ancak öğretmenin canlı kişiliği ile istenilen katkıyı sağlamakta ve yararlı olmaktadır. Bu noktada öğretmenin kişiliği , mesleki yeterliliği ve öğretmenlik mesleğine yönelik tutumu büyük önem taşımaktadır.

Öğretmenlerin nitelikli bir hizmet öncesi eğitim programına bağımlı tutulması meslekteki başarı için gereklidir. ne var ki; aynı ölçüde önemli olan bir başka gereklilikte öğretmen yetiştiren kurumlara, öğretmenlik mesleğine yönelik, olumlu tutum geliştirmiş, öğretmenliğe özgü bir takım kişilik özelliklerine sahip adayların alınmalarını sağlamaktır. Çünkü, öğretmen adayı, öğretmenlik mesleğine geçtiğinde tutum ve davranışları ile öğrencisini büyük ölçüde etkileyecek ona örnek olacak, ülkede başarılı kuşakların yetişmesinde önemli bir rolü üstlenecektir (Kılınç, 1997: 22).

Varış' ında belirttiği gibi (1994:50): “Öğretmenin düşünsel tutumu, duygusal tepkileri, çeşitli alışkanlıkları öğrenciyi etkilemektedir. Çoğu zaman öğrenci, öğretmenin anlattığı konudan çok konuya yaklaşımına dikkat etmekte ve olayları yorumlama biçiminden etkilenmektedir”. Bu nedenle, daha başlangıçta öğretmen adayının seçiminde, öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumunu göz önünde bulundurmak vazgeçilmez bir zorunluluk olmaktadır.

Nitekim Sözer' inde, (1996:8). Morrissey' e dayanarak vurguladığı gibi “Öğretme- öğrenme sürecinde öğretmen tutumlarının önemli bir etmen olması; öğrencilerde yüksek düzeyde tutum ve başarı oluşturabilmek için öğretmenin mesleğe girmeden önce, olumlu tutumlar geliştirmesini zorunlu kılmaktadır. Bu nedenle tutum gelişimi konusu, profesyonel öğretmen yetiştirme etkinliklerinin önemli bir amacı olmak durumundadır”.

Tutum sosyal psikolojinin en önemli kavramlarından biridir. Literatürde tutumun bir çok tanımına rastlamak mümkündür. Tutumlar genel olarak “bireyleri belli insanlar, nesneler ve durumlar karşısında belirli davranışlar göstermeye iten öğrenilmiş eğitimler”

(Sözer,1996:8) olarak kabul edilmekte ve insanların günlük yaşantılarının yan ürünleri olarak ortaya çıkmaktadırlar. Tutumların bir kez öğrenildikten sonra değiştirilmeleri oldukça güç olmaktadır (Sıvacı,2003:39). Ayrıca tutumların “gözlenebilen davranışlar değil, davranışa hazırlayıcı eğilimler” olduğunu belirtmek gerekir. “bir tutumun doğrudan ölçülemediği ancak dolaylı olarak davranış yoluyla ölçülebildiği” (Kağıtçıbaşı,1992:28) bilinmektedir.

Triandio ‘ ya göre tutum “belli bir davranış, belli bir sosyal duruma karşı hazırlayan duygu yüklü bir görüş” olarak tanımlamış tutumu zihinsel, duyuşsal ve davranışsal olarak 3 ayrı boyutu olduğunu belirtmektedir. Tutumun zihinsel boyutu aynı tür objelerle ilgili olan düşünce kategorilerden oluşmaktadır. Böylece birey farklı uyaranları birbirinden ayırarak benzer objelere karşı benzer tepkiler gösterebilir. Tutumların davranışsal yönü ise bireyin tutum objesine yönelik bir davranışta bulunmaya hazır olma halidir. Tutumun duyuşsal boyutu, bireyin tutum objesine yönelik duyguları ile ilişkilidir (Sözer,1996:8).

Tüm bu açıklamalar göstermektedir ki öğretmenin tutumu sınıf atmosferini ve eğitim-öğretimi etkilemektedir. Kağıtçıbaşı’nında tutumlarla ilgili olarak belirttiği gibi öğretmen tutumları ölçülebilir. Ülkemizde öğretmenliğin herkesin yapabileceği bir meslek olarak düşünülmemesi gerektiği görüşünü savunmakta ve bu mesleğe yatkın olanların programlara kaydedilmesi için öğretmen olacılara merkezi seçme ve yerleştirme sınavında ve üniversitelerin özel yetenek sınavlarında öğretmenlik tutumlarını ölçen ölçeklerinde uygulanmasının doğru olacağını belirtmektedir (Kağıtçıbaşı,1992:28).

Bu uygulamalardan da anlaşılabileceği gibi öğretmen yetiştiren kurumlara öğrenci alırken bir başka deyişle öğretmen adaylarını daha başlangıçta belirlerken onların öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları ne yazık ki hiç önemsenmemekte mesleki davranışları, kişilik özellikleri ve öğretmenliği algılayış biçimleri hiç dikkate alınmamaktadır. Oysa öğretmen adaylarının seçiminde bilginin ölçülmesi kadar adayların bu özelliklere ne ölçüde sahip bulunduklarını da saptamak önemli bir zorunluluk olarak görülmelidir (Sözer, 1996:9).

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde, araştırmanın modeli, araştırmanın evreni, örnekleme, bilgi toplama araçları, verilerin toplanması ve analizi açıklanmıştır.

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırma, durum saptama amacıyla yapılan betimsel bir çalışmadır.

3.2. Evren

Araştırma evreni, Gazi Üniversitesine bağlı Gazi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu , Kırşehir Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu ve Kastamonu Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarının, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümünde, 1-2-3 ve 4. sınıflarda okuyan öğrencilerden oluşmaktadır.

3.3. Örneklem

Araştırmanın örnekleme Gazi Üniversitesine bağlı Gazi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Kırşehir Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu ve Kastamonu Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarının “Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği” bölümlerinde öğrenim gören 224’ ü kız, 392’ si erkek olmak üzere toplam 616 öğrenciden oluşmaktadır.

3.4. Veri Toplama Aracı

Araştırmada öğrencilere ilişkin kişisel ve eğitimsel bilgileri kapsayan 7 soruluk bir anket formu ile Aşkar ve Erden (1986) tarafından geliştirilen ve güvenilirliği 0.82 olan Likert tipi bir “Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği” kullanılmıştır.

Aşkar ve Erden’ in (1987:8-11) açıklamasına göre tutum ölçeği farklı zamanlardaki ayrı uygulamalarla aşama aşama geliştirilmiş ve bu geliştirme süreci içinde çalışan ve çalışmayan maddelerin belirlenmesi işleminde madde-test korelasyonu ve faktör analizinden yararlanılmıştır. Analizler sonucu 6 olumlu ve 4 olumsuz ifadenin 10 maddeden oluşan bir ölçek elde edilmiştir. Bunlar “tamamen katılıyorum”, “katılıyorum”, “kararsızım”, “katılmıyorum” ve “tamamen katılmıyorum” şeklinde beşli kategori üzerinden yapılmıştır. Ölçekteki olumlu ifadeli maddeler “tamamen katılıyorum” kategorisinden başlayarak sırayla 5.4.3.2.1 : olumsuz ifadeli maddeler ise yine aynı kategoriden bu kez ters yönden başlayarak 1.2.3.4.5 biçiminde puanlanmıştır.

Araştırmada kullanılan tutum ölçeği ile sağlanabilecek en yüksek toplam puan 50 dir, buna karşılık en düşük toplam puanda 10 dur. Sağlanan en yüksek toplam puan en olumlu tutumları; en düşük puan ise en olumsuz tutumları ifade etmektedir. “Kararsızım” seçeneğinin işaretlenmesi ile sağlanabilecek en yüksek toplam puanda 30 dur. Bu seçenek yönü belirli olmayan nötr tutumları göstermektedir. 30’ un altında yer alan puanlar olumsuz tutumları 30’ un üzerinde bulunan puanlar ise olumlu tutumları göstermektedir. Yapılan çözümlemeler sonucunda,ölçeğin ilk uygulamalardaki güvenirliliği “.80” olarak belirlenmiş: son uygulamada ise güvenirlilik “.82” olarak hesaplanmıştır. Bu durum Nunnally’ nin (1978) araştırmalar için yeterli gördüğü “.70” lik standardından yüksek olduğu için söz konusu ölçeğin bir bütün olarak araştırmalarda kullanılabilir nitelikte olduğu kanısına varılmıştır (Aşkar ve Erden,1987:8-11).

3.5. Verilerin Toplanması

2002-2003 öğretim yılının 2. yarısında “Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği” ve “Öğrenci Kişisel Bilgi Formu” örneklemini oluşturan Gazi Üniversitesine bağlı Gazi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Kırşehir Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu ve Kastamonu Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokullarının Beden Eğitimi ve Spor öğretmenliğinin 1-2-3-4. sınıflarında araştırmacı ve uygulamanın yapıldığı anda ki ders hocaları ile beraber o anda sınıfta olan öğrenciler üzerinde uygulanmıştır. Veri toplama araçlarının uygulanmasına geçmeden önce öğrencilerin “Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği” ve “Öğrenci Kişisel Bilgi Formunun” samimi ve içten cevaplamaları için araştırmanın amacı hakkında bilgi verilmiş, cevapların gizli tutulacağı ve araştırmacıdan başka hiç kimseye gösterilmeyeceği ve cevapların nasıl işaretleneceği açıklanmıştır.

3.6. Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması

Anket bilgileri sayısal verilere dönüştürülerek SPSS 10.0 (Social Package Science) programında veri dosyası oluşturulmuştur. Her bir anket sorusu, programda birer değişken olarak atanmıştır. Her bağımsız değişkenin tutum puanlarının aritmetik ortalamaları ve standart sapmalarının hesaplanarak elde edilen bilgilerin tablolar halinde dökümleri yapılmıştır. Araştırmada öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puanlarının ortalamaları bu gruba ilişkin yer alan bağımsız değişkenlerden kız ve erkek öğrencilerin tutum puanlarının karşılaştırılması için t testi grupların ikiden fazla olduğu durumlarda “tek-yönlü varyans analizi” ayrıca anlamlı bulunan faktörlerin farklılık düzeyini belirlemek amacıyla “Tukey testi”nden yararlanılmıştır. İstatistiksel çözümlemelerin gerçekleştirilmesinde anlamlılık düzeyi .05 olarak kabul edilmiştir.

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde, toplanmış olan verilerin istatistiksel analizleri sonucunda elde edilen bulgular sunulmakta, açıklanmakta ve yorumlanmaktadır. Bulgular Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları bu gruba özgü değişkenlere göre ele alınarak incelenmiştir. Araştırmanın bağımsız değişkenlere göre öğrencilerin tutum puanları incelenirken önce ele alınan değişkenle ilgili olarak sayısal dağılımları, tutum puanlarının ortalamaları ve standart sapmalarını gösteren tablolar düzenlenmiş daha sonra değişkenlerin çeşitli düzeylerine göre belirlenen gruplar arasında anlamlı bir fark olup olmadığını test etmek üzere yapılan t testi ve varyans analizleri sonuçları ile ilgili tablolar verilmiştir. Ayrıca gruplar arasında anlamlı bir fark olduğu durumda bu farkın hangi gruplar arasında olduğunu gösteren "Tukey" testi sonuçları da tablolar halinde sunulmuştur.

Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular

Araştırmanın birinci alt problemi, "Beden Eğitimi Spor Yüksekokulu" öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları cinsiyete göre değişmekte midir? Biçiminde düzenlenmiştir.

Bu alt probleme cevap alabilmek için "Beden Eğitim ve Spor Yüksekokulu" öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının cinsiyete göre farklılaşıp farklılaşmadığına bakılmış ve öğrencilerin aldıkları puanların ortalamaları bağımsız örneklem grupları için kullanılan t testi ile karşılaştırılmış ve bulgular tablo 4.1. de verilmiştir.

TABLO 4.1

**Beden Eğitim Ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Cinsiyete Göre
öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Puanlarının Ortalamaları, Standart
Sapmaları ve t Testi Sonucu**

İstatistik Cinsiyet	N	$\bar{X}$	Ss	t	P
Kız	224	42,8750	6,5689	1,895	,169
Erkek	392	41,8495	6,8667		

($p>.05$)

Tablo 4.1 ‘ de görüldüğü gibi 616 öğrenciden 224 ‘ ü kız, 392 ‘ si erkektir. Kızların tutum puanlarının ortalaması 42.8750, standart sapması 6.5689, erkeklerin ortalaması 41.8495, standart sapması 6.8667 ‘ dir.

Tablo 4.1 ‘ de incelendiğinde Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin cinsiyetlerine göre tutum puanlarında .05 düzeyinde anlamlı bir ilişki bulunmamıştır ($p>.05$).

Bu sonuca göre tutum puanları cinsiyet değişkenine bağlı olarak değişmemiştir. Kız ve erkek grubunun öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puanlarının aynı olduğu söylenebilir.

Bu bulgular öğretmen adayları ile çalışma yapan Erden (1985), Şahin (1992), nin araştırma bulgularıyla benzerlik göstermektedir.

İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular Ve Yorum

Araştırmada ikinci alt problem "Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu" öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarında sınıf düzeylerine göre aralarında bir farklılık var mıdır? biçimindedir.

Bu alt probleme cevap bulabilmek için öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puanlarının öğrencilerin sınıf düzeylerine göre değişip değişmediğine tek yönlü varyans (One-Way Anova) analiziyle bakılmıştır. Varyans analizi yapılmadan önce değişkenlere ait varyansların homojenliği test edilmiş, daha sonra varyans analizi ile gruplar arasında fark olup olmadığına bakılmış ve gruplar arasında fark çıktığından çoklu karşılaştırma (Tukey) testi yapılmıştır. İlgili tablolar aşağıda verilmiştir.

TABLO 4.2

Beden Eğitim Ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Sınıf Düzeylerine Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Puanlarının Ortalamaları, Standart Sapmaları.

İstatistik Okuduğu Sınıf	N	$\bar{X}$	Ss
1. sınıf	139	44,4101	4,5537
2. sınıf	124	42,0645	5,9820
3. sınıf	197	42,0558	7,0096
4. sınıf	156	40,6090	8,1261
Toplam	616	42,2224	6,7726

Tablo 4.2. incelendiğinde öğrencilerin sınıf düzeylerine göre öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puanları ortalamaları 40.6090 ile 44.4101 ; standart sapmaları 4.5537 ile 8.1261 arasında değişmektedir. Öğrencilerin sınıf düzeylerine bakıldığında en az 124 kişi ile 2. sınıflar ; en çok 197 kişi ile 3. sınıflar olduğu görülmektedir.

TABLO 4.2.1

**Beden Eğitim Ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Sınıf Düzeylerine Göre
Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Puanlarına İlişkin Tek Yönlü Varyans
Analizi Sonuçları**

Varyans kaynağı	KT	Sd	KO	F	p
Gruplararası	1079,888	3	359,963	8,120	,000
Gruplar içi	27128,643	612	44,328		
Toplam	28208,531	615			

($p < 0.05$)

Tablo 4.2.1 incelendiğinde Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin tutum puanları sınıf düzeylerine bağlı olarak .05 düzeyinde farklılık göstermektedir ($F_{3,612} = 8.120$, $p = 0.000$). Başka bir deyişle öğrencilerin öğretmenlik mesleğine karşı tutumları sınıf düzeylerine göre anlamlı bir şekilde değişmektedir. Sınıflar arasındaki farkın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için Tukey testinden yararlanılmıştır ve ilgili tablo aşağıda verilmiştir.

TABLO 4.2.2

**Beden Eğitim Ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Sınıf Düzeylerine Göre
Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Puanları Ortalamalarının Karşılaştırılmasına
İlişkin Tukey Testi Sonuçları**

(I) Okuduğu sınıf	(J) Okuduğu sınıf	Ort.Fark (I-J)	St. Hata (I-J)	P.
1. sınıf	2. sınıf	2,3456*	,8224	,023
	3. sınıf	2,3542*	,7375	,008
	4. sınıf	3,8011*	,7766	,000
2. sınıf	1. sınıf	-2,3456*	,8224	,023
	3. sınıf	8,679E-03	,7632	1,000
	4. sınıf	1,4555	,8010	,265
3. sınıf	1. sınıf	-2,3542*	,7375	,008
	2. sınıf	-8,6786E-03	,7632	1,000
	4. sınıf	1,4469	,7136	,178
4. sınıf	1. sınıf	-3,8011*	,7766	,000
	2. sınıf	-1,4555	,8010	,265
	3. sınıf	-1,4469	,7136	,178

*p < 0.05

Tablo 4.2.2. de görüldüğü gibi öğrencilerin “Beden Eğitimi öğretmenliğine yönelik tutumları” sınıf düzeyi yükseldikçe olumsuz bir düzeyde azaldığı görülmektedir. Bu fark 2. ve 3, 3. ve 4, 2. ve 4. sınıf öğrencilerinin tutumları arasında anlamlı bir fark bulunmazken 1-2 , 1-3 ve 1-4. sınıflar arasında anlamlı bir fark bulunmuştur, bu durumdan sınıf düzeyleri yükseldikçe öğrencilerin “Öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlar” ından olumsuz yönde bir değişimin olduğu anlaşılmaktadır.

Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular Ve Yorum

Araştırmada üçüncü alt problem “Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları orta öğretim başarı puanına göre değişmekte midir?”

Bu alt probleme yanıt bulabilmek için, öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının öğrencilerin OOBP ‘ na göre değişip değişmediğini tek yönlü varyans (One-Way Anova) analizi ile bakılmıştır. İlgili tablolar ve açıklamalar aşağıda verilmiştir.

Tablo 4.3.

Beden Eğitim Ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin OOBP ‘ na Göre öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Puanlarının Ortalamaları, Standart Sapmaları

İstatistik OOBP	N	$\bar{X}$	ss
Geçer	26	43,6154	4,9806
Orta	232	42,4741	6,2418
İyi	302	41,8344	7,3330
Pekiyi	56	42,6250	6,4429
Toplam	616	42,2224	6,7726

Tablo 4.3.’ inde incelenmesi sonucunda da anlaşılabileceği gibi, öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının ortalamalarının 41.8344 ile 43.6154 standart sapmalarının 4.9806 ile 7.3330 arasında olduğu görünmektedir. Bu gruptaki denek sayısı en çok 302 kişi ile “iyi” dereceliler, en az da 26 kişi ile “geçer” derecelilerdir. Araştırmaya katılan öğrencilerin OOBP ‘ na göre tutum puanları arasında anlamlı fark olup olmadığına ilişkin varyans analizi sonuçları Tablo 4.3.1’ de verilmiştir.

Tablo 4.3.1.

**Beden Eğitim Ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin OOBP ‘ na Göre
Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Puanlarına İlişkin Tek Yönlü Varyans
Analizi Sonuçları**

Varyans kaynağı	KT	Sd	KO	F	P
Gruplararası	119,685	3	39,895	,869	,457
Gruplariçi	28088,846	612	45,897		
Toplam	28208,531	615			

($P > 0.05$)

Tablo 4.3.1. incelendiğinde Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin OOBP ‘ na göre öğretmenlik mesleğine karşı tutumlarında .05 düzeyinde herhangi bir fark yoktur.

($F_{3,612} = 0.869$, $p = 0.457$)

Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular Ve Yorum

Araştırmada dördüncü alt problem “Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları aile gelir düzeyine göre değişmekte midir?”

Bu alt probleme yanıt bulabilmek için, öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının öğrencilerin aile gelir düzeyine göre değişip değişmediğini tek yönlü varyans (One-Way Anova) analizi ile bakılmıştır. İlgili tablolar ve açıklamalar aşağıda verilmiştir.

TABLO 4.4

Beden Eğitim Ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Aile Gelir Düzeyine Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Puanlarının Ortalamaları, Standart Sapmaları

Aile gelir düzeyi \ İstatistik	N	$\bar{X}$	Ss
Üst	37	41,0811	8,4406
Orta	511	42,2564	6,7805
Alt	68	42,5882	5,6496
Toplam	616	42,2224	6,7726

Tablo 4.4. 'ünde incelenmesi sonucunda da anlaşılabileceği gibi, öğrencilerin aile gelir düzeyine göre öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının ortalamalarının 41,0811 ile 42,5882 standart sapmalarının 5,6496 ile 8,4406 arasında olduğu görülmektedir. Bu gruptaki denek sayısı en çok 511 kişi ile “orta” gelir düzeyine sahipler, en az da 37 kişi ile “üst” gelir düzeyine sahip öğrencilerdir. Araştırmaya katılan öğrencilerin aile gelir düzeyine göre tutum puanları arasında anlamlı fark olup olmadığına ilişkin varyans analizi sonuçları Tablo 4.4.1 ' de verilmiştir.

4.4.1.

Beden Eğitim Ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Aile Gelir Düzeylerine Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Puanlarına İlişkin Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Varyans kaynağı	KT	Sd	KO	F	P
Gruplararası	57,887	2	28,943	,630	,533
Gruplariçi	28150,644	613	45,923		
Toplam	28208,531	615			

Tablo 4.4.1. incelendiğinde Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin Aile Gelir Düzeyine göre öğretmenlik mesleğine karşı tutumlarında .05 düzeyinde herhangi bir fark yoktur. ($F_{2,613} = 0.630$, $p = 0.533$)

Beşinci Alt Probleme İlişkin Bulgular Ve Yorum

Araştırmada beşinci alt problem “Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları beden eğitim öğretmenliği bölümünü seçme nedenlerine göre değişmekte midir?”Bu alt probleme yanıt bulabilmek için, öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının öğrencilerin beden eğitim öğretmenliği bölümünü seçme nedenlerine göre değişip değişmediğini tek yönlü varyans (One-Way Anova) analizi ile bakılmıştır. İlgili tablolar ve açıklamalar aşağıda verilmiştir..

.Tablo.4.5.

Beden Eğitim Ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümünü Seçme nedenine Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Puanlarının Ortalamaları, Standart Sapmalar

	N	$\bar{X}$	ss
Anne ve babamın telkini	18	40,7778	7,6509
Öğretmenlerimizin tavsiyesi	31	40,7419	7,2937
Kendi isteğim	545	42,4037	6,7586
Boşta kalmamak için	22	41,0000	5,3984
Toplam	616	42,2224	6,7726

Tablo 4.5. ‘inde incelenmesi sonucunda da anlaşılabileceği gibi, öğrencilerin Beden Eğitim Öğretmenliği Bölümü’ nü seçme nedenlerine göre öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının ortalamalarının 40,7419 ile 42,4037 standart sapmalarının 5,3984 ile 7,6509 arasında olduğu görünmektedir. Bu gruptaki denek sayısı en çok 545 kişi ile “Kendi isteği” yle seçenler , en az da 18 kişi ile “Anne ve babamın telkini” yle seçen öğrencilerdir. Araştırmaya katılan öğrencilerin Beden Eğitim Öğretmenliği Bölümünü Seçme Nedenlerine göre tutum puanları arasında anlamlı fark olup olmadığına ilişkin varyans analizi sonuçları Tablo 4. 5.1. ‘ de verilmiştir.

Tablo 4. 5.1.
Beden Eğitim Ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Bölüm Seçme Nedenlerine
Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Puanlarına İlişkin Tek Yönlü Varyans
Analizi Sonuçları

Varyans kaynağı	KT	Sd	KO	F	p
Gruplararası	156,292	3	52,097	1,137	,334
Gruplariçi	28052,239	612	45,837		
Toplam	28208,531	615			

Tablo 4.5.1. incelendiğinde “Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu” öğrencilerinin Beden Eğitim Öğretmenliği Bölümünü seçme nedenlerine göre öğretmenlik mesleğine karşı tutumlarında 0.05 düzeyinde herhangi bir fark yoktur. ($F_{3,612} = 1.137$, $p = 0.334$)

Altıncı Alt Probleme İlişkin Bulgular Ve Yorum

Araştırmada altıncı alt problem “Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları en uzun süreli ikamet ettikleri yere göre değişmekte midir?”

Bu alt probleme yanıt bulabilmek için, öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının öğrencilerin en uzun süreli ikamet ettikleri yere göre değişip değişmediğini tek yönlü varyans (One-Way Anova) analizi ile bakılmıştır. İlgili tablolar ve açıklamalar aşağıda verilmiştir.

Tablo 4.6.

Beden Eğitim Ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin En Uzun Süreli İkamet Ettikleri Yere Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Puanlarının Ortalamaları, Standart Sapmaları

	N	$\bar{X}$	Ss
köy-kasaba	36	44,3056	4,8037
İlçe	136	43,6544	5,6219
şehir merkezi	233	41,4592	7,0960
Büyük şehir	211	41,7867	7,1851
Toplam	616	42,2224	6,7726

Tablo 4.6. ‘inde incelenmesi sonucunda da anlaşılabileceği gibi, öğrencilerin “En Uzun Süreli İkamet Ettikleri Yere Göre” öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının ortalamalarının 41,4592 ile 44,3056 standart sapmalarının 4,8037 ile 7,1851 arasında olduğu görülmektedir. Bu gruptaki denek sayısı en çok 233 kişi ile “şehir merkezi” inde, en

az da 36 kişi ile “köy-kasaba” da yaşayan öğrencilerdir. Araştırmaya katılan ğrencilerin “En Uzun Süreli İkamet Ettikleri Yere” göre tutum puanları arasında anlamlı fark olup olmadığına ilişkin varyans analizi sonuçları Tablo 4. 6.1. ‘ de verilmiştir.

Tablo 4. 6.1.

Beden Eğitim Ve Spor Yüksekokulu ğrencilerinin En Uzun Süreli İkamet Ettikleri Yere Göre ğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Puanlarına İlişkin Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

Varyans kaynağı	KT	Sd	KO	F	p
Gruplararası	610,869	3	203,623	4,516	,004
Gruplarıçi	27597,662	612	45,094		
Toplam	28208,531	615			

Tablo 4.6.1 incelendiğinde “Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu” ğrencilerinin tutum puanları En Uzun Süreli İkamet Ettikleri Yere bağlı olarak .05 düzeyinde farklılık göstermektedir ($F_{3,612} = 4.516$, $p = 0.004$). Başka bir deyişle öğrencilerin öğretmenlik mesleğine karşı tutumları En Uzun Süreli İkamet Ettikleri Yere göre anlamlı bir şekilde değişmektedir. Sınıflar arasındaki farkı belirlemek için Tukey testinden yararlanılmıştır ve ilgili tablo aşağıda verilmiştir.

Tablo 4. 6.2.

Beden Eğitim Ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin En Uzun Süreli İkamet Ettikleri Yere Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Puanları Ortalamalarının Karşılaştırılmasına İlişkin Tukey Testi Sonuçları

Tukey HSD	(I) En uzun süreli ikamet edilen yer	(J) En uzun süreli ikamet edilen yer	Ort. Farkı (I-J)	St. Hata (I-J)	p
	Köy-kasaba	İlçe	,6511	1,2586	,955
		şehir merkezi	2,8463	1,2026	,084
		büyük şehir	2,5188	1,2109	,160
	İlçe	köy-kasaba	-,6511	1,2586	,955
		şehir merkezi	2,1952*	,7246	,013
		büyük şehir	1,8677	,7384	,056
	Şehir merkezi	köy-kasaba	-2,8463	1,2026	,084
		İlçe	-2,1952*	,7246	,013
		büyük şehir	-,3275	,6382	,956
	büyük şehir	köy-kasaba	-2,5188	1,2109	,160
		İlçe	-1,8677	,7384	,056
		şehir merkezi	,3275	,6382	,956

(p < .05)

Tablo 4.6.2. de görüldüğü gibi öğrencilerin “Beden Eğitimi öğretmenliğine yönelik tutumları” En Uzun Süreli İkamet Ettikleri Yere göre değişmektedir. Bu değişimde büyük şehir - şehir merkezi, büyük şehir - ilçe, büyük şehir - köy-kasaba ve şehir merkezi - köy-kasaba arasında anlamlı bir fark bulunmazken sadece şehir merkezi ve ilçe arasında anlamlı fark vardır.

Yedinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum

Bu araştırmanın alt problemi “Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları mezun olunan orta öğretim kurumuna göre değişmekte midir?” biçiminde düzenlenmişti.

Bu alt probleme cevap alabilmek için “ Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının mezun oldukları orta öğretim kurumlarına göre değişip değişmediğine, tek yönlü varyans analiziyle bakılmıştır. İlgili tablolar ve açıklamalar aşağıda verilmiştir.

Tablo 4.7.

Beden Eğitim Ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Mezun Olunan Orta Öğretim Kurumuna Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Puanlarının Ortalamaları, Standart Sapmaları.

Istatistik	n	$\bar{X}$	ss
Mezun olunan orta öğretim kurumu			
Lise	477	42,2453	6,7017
Meslek Liseleri	113	42,5310	6,8766
Fen-Anadolu Liseleri	26	40,4615	7,5960
Toplam	616	42,2224	6,7726

Tablo 4.7.’nin incelenmesi sonucundan da anlaşılabileceği gibi, öğrencilerin mezun oldukları orta öğretim kurumlarına göre öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının ortalamalarının 40.46 ile 42.53 arasında oldukları görülmektedir. Bu gruptaki denek sayısı en çok 477 kişi ile “ Lise” mezunları, en az da 26 kişi ile “ Fen- Anadolu Liseleri”nden mezun olan öğrenciler oluşturmaktadır. Mezun olunan orta öğretim kurumuna göre anlamlı bir fark olup olmadığına ilişkin varyans analizi sonuçları 4.7.1.’de verilmiştir.

Tablo 4.7.1.

**Beden Eğitim Ve Spor Yüksekokulu Öğrencilerinin Mezun Oldukları Orta
Öğretim Kurumuna Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Puanlarına İlişkin
Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları**

Varyans kaynağı	KT	sd	KO	F	p
Gruplararası	91,626	2	45,813	,999	,369
Gruplarıçi	28116,905	613	45,868		
Toplam	28208,531	615			

Tablo 4.7.1. incelendiğinde Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin mezun olunan orta öğretim kurumlarına göre öğretmenlik mesleğine karşı tutumlarında .05 manidarlık düzeyinde herhangi bir fark yoktur ($F_{2,613}=0,999$, $p= 0,369$).

SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırmanın bu bölümünde, örnekleme alınan beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinden elde edilen bilgiler doğrultusunda ulaşılan sonuçlar verilmiş ve bu sonuçlara ilişkin önerilerde bulunulmuştur.

Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencilerinin kişisel bilgileri ile ilgili sonuçlar

Araştırma kapsamında bulunan beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin 224' ü (%36.4) kız, 392' si (%63.6) erkektir.

Araştırma kapsamında bulunan beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin 139' u (%22.6) birinci sınıflar, 124' ü (%20.1) ikinci sınıflar, 197' si (32.0) üçüncü sınıflar, 156' sı (%25.3) dördüncü sınıf öğrencilerinden oluşmaktadır.

Beden eğitimi ve spor öğretmeni adaylarının 26' sı (%4.2) geçer, 232' si (%37.7) orta, 302' si (%49.0) iyi, 56' sı (%9.1) pekiyi derecededir.

Beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin çoğunluğu (%83.0) orta gelir düzeyine sahip ailelerden gelmektedir.

Beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin yine çoğunluğu (%91.6) beden eğitimi ve spor yüksekokulu bölümüne kendi isteklerinin ön planda olduğunu belirtmişlerdir.

Beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin çoğunluğu lise mezunudur.

Beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin 36' sı (%5.8) köy-kasaba, 111' i (%18.0) ilçe, 258' si (%41.9) şehir merkezi, 211' i (%34.3) büyük şehirlerde ikamet etmektedir.

Öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlara ilişkin sonuçlar

Beden eğitim ve spor öğretmeni adaylarının “boş zamanlarında öğretmenlik mesleği ile ilgili kitaplar okumaktan zevk alırım” tutum sorusuna %7.3 “tamamen katılıyorum”, %10.2 “katılıyorum”, %16.9 “kararsızım”, %41.9 “katılmıyorum”, %23.7 “tamamen katılmıyorum” diye cevaplamışlardır.

Öğretmeliğin yapılıcak en son meslek olarak görülmesine birimlerin çoğunluğu (%53.6) katılmamaktadır.

Adayların büyük bir çoğunluğu (%70) öğretmenliği kutsal bir meslek olarak görmektedir.

Birimlerin çoğunluğu (%76.2) öğretmenliği saygın bir meslek olarak görmektedirler.

Beden eğitimi öğretmen adaylarının çoğunluğu (%57.8) öğretmenliğin zevkli bir meslek olmadığı tutumuna katılmamaktadırlar.

Birimlerin çoğunluğu “öğretmen olmak istiyorum” tutum sorusuna %50.6 ile olumsuz cevap vermiştir.

Beden eğitimi ve spor öğretmen adaylarının tamamına yakını (%69.3) öğretmenliği onurlu bir meslek olarak görmektedirler.

Birimlerin çoğunluğu (%62.3) öğretmenlik mesleğini sevmektedirler.

Birimlerin çoğunluğu (%52.9) öğretmenliğin kendileri için ideal bir meslek olduğunu ifade etmektedirler.

Beden eğitimi öğretmen adaylarının büyük bir çoğunluğu (%76.2) öğretmenlik mesleğini değerli bir meslek olarak görmektedirler.

Araştırmayla ilgili diğer sonuçlar ise şöyle özetlenebilir

1. Beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puanları ortalamaları %42.22 olarak bulunmuştur. Daha önce de açıklandığı gibi araştırmada kullanılan ölçekle sağlanabilen otuzun üzerindeki puanlar

öğrencilerin öğretmenlik mesleğine ilişkin olumlu tutumlarını, otuzun altındaki puanlar ise olumsuz tutumlarını göstermektedir. Kullanılan ölçekle sağlanabilen en yüksek olumlu puan 50; en düşük olumsuz puan ise 10 olduğuna göre beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının en üst düzeyde olmasada olumlu ve orta düzeyin üstünde olduğu söylenebilir.

1.1 Öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarında cinsiyetlerine göre .05 düzeyinde anlamlı bir ilişki bulunamamıştır. Bu sonuca göre öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları cinsiyete göre değişmemektedir.

1.2 Öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarında sınıflarına göre ,05 düzeyinde farklılık göstermektedir ($p<.05$). Başka bir deyişle öğrencilerin sınıf düzeyi yükseldikçe mesleğe karşı tutumları olumsuz yönde gelişme göstermektedir. Bu farklılık 1-2, 1-3 ve 1-4 sınıflar arasındadır. Öğrencilerin tutumlarındaki değişimin altında yatan temel nedenler araştırıldığında beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümünde öğrenim gören öğrencilerin gelecekle ilgili belirsizlikten kaynaklanan kaygıları karşımıza çıkmaktadır. Özellikle 2000 yılından sonra hükümetlerin öğretmenlik alanındaki istihdamı sınırlandırması ve söz konusu tarihten itibaren mezun olan öğretmen adaylarının birçoğunun göreve atanmamış olması halen öğrenime devam eden öğrenciler üzerinde özellikle üst sınıflarda mesleğe karşı tutum puanlarının düşmesinde önemli bir etken olarak görülebilir.

1.3 Öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puanlarının orta öğretimi bitirme derecelerine göre bir farklılık olup olmadığı konusuna gelince elde edilen sonuç öğrencilerin tutumları arasında anlamlı bir farklılığın bulunmadığını göstermektedir. Başka bir deyişle öğrencilerin orta öğretimi bitirme derecesinin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarını .05 düzeyinde etkilemediği belirtilebilir.

1.4 Beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin aile gelir düzeyine göre öğretmenlik mesleğine karşı tutumlarında .05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunamamıştır.

- 1.5 Beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümlerini seçme nedenlerine göre öğretmenlik mesleğine karşı tutumlarında .05 düzeyinde anlamlı bir fark bulunamamıştır.
- 1.6 Beden eğitimi ve spor yüksekokulu öğrencilerinin tutum puanlarının bitirdikleri orta öğretim kurum türüne göre farklılık gösterip göstermediği konusu ele alındığında ise öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puanları açısından .05 düzeyinde farklılık bulunmadığı ortaya çıkmıştır.
- 1.7 Öğrencilerin en uzun süreli ikamet ettikleri yere göre tutum puanlarında .05 düzeyinde anlamlı bir fark görülmektedir. Bu fark yalnızca ilçelerde ve şehir merkezlerinde ikamet eden öğrenciler arasındadır. Öğrenci tutumları arasındaki bu farklılık tutum belirlemede sosyo-kültürel çevrenin önemli bir belirleyici unsur olduğunu düşündürmektedir. Farklılık irdelendiğinde ilçelerden gelen öğrencilerin öğretmenliği sosyo-kültürel özellikleri karşısında daha cazip ve beklentileri tatmin edici niteliklere sahip bir meslek olarak görmüş olabilecekleri düşünülebilir. Şehir merkezinden gelen öğrencilerin ise sosyo-kültürel nitelikleri beklentilerinin düzeyini artırmakta, buna karşılık öğretmenlik mesleğinin bu beklentilerin tatminden uzak olduğunun düşünülmesi olumlu tutumun ilçelere göre daha az olmasına neden olabilir.öte yandan şehirlerin bireye sunmuş olduğu alternatiflerin çokluğu karşısında öğretmenlik mesleğinin cazibesi azalabilir.

Öneriler

1. Beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümlerinin öğrencileri için kısa ve uzun dönemlerde öğretmenlik mesleğine yönelik olumlu tutum kazandırıcı eğitim durumları özenle hazırlanıp uygulanmalı ve eğitim süresince adayları mesleğe güdüleyici etkinliklere gereken sıklıkla yer vererek öğretmenlik mesleği ile ilgili veya kendi meslekleri ile ilgili kitaplar (dergi, makale vb.) okumaya teşvik edilmeli ve meslekle ilgili en üst düzeyde olumlu tutumlar geliştirmeye katkı sağlayıcı planlı çabalara yer verilmelidir.
2. Alan dışından gelen öğretmenlerin ilk öğretim ve liselerde zorunlu ders olan beden eğitimi ve spor derslerini vermesinin önüne geçilmeli, öğrencilerin istihdam noktasında var olan sorunlarının çözülmesi için yetkililer tarafından bir an önce gerekli önlemler alınmalıdır. Bu sorunların çözülmesi, geleceğe ilişkin belirsizliklerin ortadan kaldırılması ve öğretmen adaylarının mesleğe yönelik tutumlarında pozitif bir etkinin meydana gelmesine yardımcı olabilir.
3. Öğretmen mesleğine ilişkin olumlu tutum geliştirmede öncelikle mesleğin ülke düzeyinde toplumsal ve ekonomik çekiciliğin artırılması önemli bir etken olarak ortaya çıkmaktadır. Çünkü öğrencilerin büyük bir çoğunluğu orta gelir düzeyine sahip ailelerden gelmektedirler. Bu da mesleğin çekiciliğinin artırılması halinde mesleğe yönelik pozitif bir etki meydana getirecektir. Mesleğin çekiciliğinin artırılması konusunda tüm ilgililere (devlet yetkilileri, üst düzey yöneticiler ve yasa koruyucular) önemli görevler düşmektedir. Bu çabanın en kısa zamanda önemli görülmektedir.
4. Öğretmen yetiştiren kurumların programlarına öğrenci alımında daha başlangıçta öğretmenlik mesleğine yönelik biçimde bilişsel ve duyuşsal giriş özelliklerini sınayabilecek bir yöntemle seçilmeleri ve daha sonra bu adaylara uygulanacak programlarda .milli eğitim temel kanununda da öngörüldüğü üzere özel alan bilgisi, genel kültür, öğretmenlik meslek bilgisi yönlerinden güçlü bir eğitimden geçirilmeleri ayrı bir önem taşımaktadır.kuşkusuz herşeyden once

öğretmen yetiştiren kurumlara öğrenci alımında göz önünde bulundurulmasında yarar görülen bir başka önemli nokta, öğretmenlik mesleğine gönülden bağlı, yetenekli ve iyi güdülenmiş, adayların seçilmesine özen gösterilmesi gerektiğidir. öğretmenlik mesleğine ilişkin olumlu tutum geliştirmiş, öğretmenliğe özgü belirli kişilik özelliklerine sahip, nitelikli öğrencilerin öğretmen yetiştiren kurumlara öncelikle alınmaları konusunda birtakım ölçütler geliştirerek yeni uygulamalara gitmek, eğitim sisteminin gelecekteki başarısı açısından çok önemli görülmektedir.

5. Beden Eğitimi Öğretmeni yetiştiren kurumların, öğrencilerinin özel yetenek sınavıyla alınıyor olmaları, nitelikli ve mesleğe olumlu tutum içerisinde olan öğrencileri seçme açısından önemli bir avantajdır. Nesnellik, geçerlik ve güvenirliliği yüksek sınavlar yapılarak bu avantaj iyi değerlendirilmelidir.
6. Öğretmen atamalarında seçim yapmak için yapılan sınav genel kültür ve öğretmenlik meslek bilgisini kapsamaktadır. Alan bilgisi nitelikleri bu sınavda ölçülmemektedir. Öğretim sürecinde de alan bilgisinin yeri son derece ağırlıklı olduğundan, beden eğitimi ve spor alanına ilişkin soruların da ölçme aracında yer alması sağlanmalıdır.

KAYNAKÇA

- ARACI,Hikmet .(1999). **Okullarda Beden Eğitimi**. Ankara: Bağırhan Yayınevi
- AŞKAR,Petek ve Münire Erden. (1986). *Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları*. **I.Ulusal Eğitim Kongresi**. Marmara Üniversitesi. İstanbul:
- AŞKAR,Petek ve Münire Erden. (1987). *Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği*. **Çağdaş Eğitim** 121:8-11
- AYTEKİN,Fulya ve Zeynep, T.ÖZBEK. (2003). *Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine Bakış Açıları ve Öğretmenlik Uygulaması Dersinden Memnuniyet Durumları Üzerine Bir Araştırma*.**Çağdaş Eğitim** 295:31
- BİLGE, Nalan(1989). **Türkiye de beden eğitimi öğretmenlerinin yetiştirilmesi**, Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları
- BÜYÜKKARAGÖZ, Savaş. Ve Başk.(1998). **Öğretmenlik Mesleğine Giriş**. Konya. Mikro Yayınları.
- CAN,Gürhan. (1992). **Akademik Başarısızlık ve Önlenmesi**. Eskişehir:Anadolu Üniversitesi Yayınları
- ÇAPA yeşim ve Nesrin. ÇİL. (2000). *Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarının Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi*. **Hacettepe üniversitesi eğitim fakültesi dergisi** Ankara: 18
- ÇELENK , Süleyman. (1988). **Eğitim Yüksek Okulu Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları**. Yayınlanmış Yüksek .Lisans Tezi Konya: Selçuk Üniversitesi
- DEMİRHAN, Gıyasettin. (1998). *Spor Okulları Öğretmen Davranışları Gözlemleme Ölçeği*.**H.Ü. Spor Bilimleri Dergisi**. IX,4:17

DEMİRHAN, Gıyasettin Metin, ŞİŞKO. (2002). *İlk Öğretim Okulları ve Liselerde Öğrenim Gören Kız ve Erkek Öğrencilerin Beden Eğitimi ve Spor Derslerine İlişkin Tutumları*. **H.Ü. Eğitim Fakültesi. Dergisi.** 23:205

DEMİRHAN, Gıyasettin. (2002). *Beden Eğitimi Öğretmeni Olmak*. **Çağdaş Eğitim Dergisi.** 288:13

DPT: Devlet Planlama Teşkilatı 1985 programı Ankara: DPT. Yayınları

ERDEN, Münire. (1995). *Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Sertifikası Derslerine Yönelik Tutumları*. **Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi.** 11:100

ERKAL, E. Mustafa. (1992). *sosyolojik açıdan spor*. Ankara : Geliştirilmiş Baskı

ENSARI, Hoşcan (1990) *Mesleğe Yönelme*. **Çağdaş Eğitim Dergisi.** 161:13

ERSEN, Ergin ve Rasim, KALE. (2003). *Beden Eğitimi ve Spor Bilimine Giriş*. Ankara: Nobel yayın dağıtım

ERTÜRK, Selahattin. (1984). *Eğitimde Program Geliştirme*. Ankara: Yelken tepe Yayınları

FİDAN, Nurettin. (1996). *Okulda Öğrenme ve Öğretme*. Ankara; Alkım Yayıncılık

FİŞEK, Kurtan. (1985). *100 Soruda Türkiye Spor Tarihi*. İstanbul: Gerçek Yayın Evi

GÖKMEN, Hülya ve Walter SCHNITGER. (1983). *Zorunlu Seçmeli Beden Eğitimi Dersleri ve Orta Doğu Teknik Üniversitesin’de Uygulanabilirliği*. Ankara: Türk-Alman İşbirliği Cemiyeti Yayını.

GÜRŞİMŞEK, Işık (1998). *Öğretmen Eğitiminde Yeni Yaklaşımlar*. **H.Ü Eğitim Fakültesi Dergisi** 14:25-28

GÜVEN, İsmail. (2001). *Öğretmen Yetiştirmenin Uluslar Arası Boyutu*, **Milli Eğitim Dergisi** Ankara: 150:3

HİÇYILMAZ, Ergun. (1983). *sporda batılma hareketi*. İstanbul.Gözetin Kitapevi

KAĞITÇIBAŞI, Çiğdem (1992). *İnsan ve İnsanlar*. İstanbul 8.Baskı

KARAKÜÇÜK, Suat. (1991). *Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Faaliyet Alanları* **G.Ü Eğitim Fakültesi Dergisi**. Cilt:7:1:65

KILINÇ, Mustafa. (1997). *Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Konya: Selçuk Üniversitesi Sos.Bil.Ens.

KÜÇÜKAHMET, Leyla ve Başkaları. (2002). *Öğretmenlik Mesleğine Giriş*, Ankara:Nobel Yayın Dağıtım

M. E.B . (1997). *ilköğretim okulları lise dengi okullar beden eğitimi dersi öğretim programları*. Ankara: M .E.B. Basım Evi

OĞUZKAN, Ferhan. (1988). *Öğretmenliğin Üç yönü*. Ankara: Altıncı Basım

ÖZDEMİR, Servet ve Halil İbrahim YALIN. (2000). *Öğretmenlik Mesleğine Giriş*. Ankara:Nobel Yayın Dağıtım

ÖZKAN, Hüseyin. (1999). *Türkiye de Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirmek İçin Bir Model*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. İzmir:Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim bilimleri Ana Bilim Dalı

PULUR, Atilla ve Kemal TAMER. (2001). *Beden Eğitimi ve Sporda Öğretim Yöntemleri*. Ankara: Kozan Ofset Matbaa

SELÇUK,Hasan.(1980). *Temel Eğitim Okullarında Beden Eğitimi*.İstanbul:Veli Yayınları

SENEMOĞLU,Nuray.(1989). *Orta Öğretim Kurumlarına Öğretmen Yetiştirmede Fen-Edebiyat Fakültelerinin Etkililiği*.**H.Ü.Eğitim Fakültesi Dergisi**.4:13

SIVACI, Sadık. (2003). **Sınıf Öğretmenliği Son Sınıf Öğrencilerinin Matematik Alan Ve Meslek Bilgisi Yeterlilikleri İle Derse Yönelik Tutumları**.Yayınlanmış Doktora tezi. Ankara:Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü

SÖNMEZ, Veysel . ve Başkaları. (2000). **öğretmenlik mesleğine giriş**. Ankara: anı yayıncılık

SÖZER,Ersan. (1996). *Üniversite Öğrenimi Gören Öğretmen Adayların Öğretmenlik .Mesleğin Yönelik Tutumları*. **A.Ü Eğitim Fak Dergisi** 2:9

ŞAHİN,Nimet. (1992). **Afiye Anadolu Öğretmen Lisesi 3.Sınıf ;Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları**.

TDK. (1999). **Türkçe Sözlük**. Ankara, TDK Yayınları.

TEKİŞİK, Hasan .Hüseyin. (2000). *Öğretmenlik Mesleği ve Öğretmen Yetiştirme*, **Çağdaş Eğitim Dergisi** Ankara:Kasım. 281

TEMEL, Ali.(1990). *Fen Edebiyat Fakültesi Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine YönelikTutumları* Eskişehir:**Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi** 3:1.

VARIŞ,Fatma,(1994). **Eğitim Bilimine Giriş**.Konya Atlas KitabeviYayınları

YILDIZ,Doğan,(1979). **Türk Spor Tarihi**.İstanbul:Eko Matbaası

YILMAN,Mustafa. (1991). *Eğitim Öğretim Niteliğinin Geliştirilmesinde Öğretmenlerin Rolü: Eğitimde Arayışlar 1.Sempezyumu* İstanbul: Kültür Koleji Yayınları

EKLER

EK - 1. ANKET FORMU ÖRNEĞİ

EK-1

BEDEN EGİTİMİ ÖĞRETMENİ ADAYLARININ ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNE YÖNELİK TUTUMLARINI BELİRLEME ANKETİ.

Değerli Öğrenci;

Bu anket Beden Eğitimi Öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını belirlemek amacıyla hazırlanmıştır.

Sizlerin anket sorularını ciddi ve titizlikle cevaplandırması araştırmanın amacına ulaşmasında büyük önem taşımaktadır.

Ankete verilecek cevaplar araştırma dışında hiçbir maksatla kullanılmayacaktır.

Araştırmaya olan katkılarınızdan dolayı şimdiden teşekkür eder saygılar sunarım.

Kazım KAYA
Yüksek Lisans
Öğrencisi

Cinsiyetiniz () Kız. () Erkek

Sınıfınız () 1 Sınıf () 2 Sınıf () 3 Sınıf () 4 Sınıf

Orta öğretim başarı puanınız aşağıdaki seçeneklerden hangisine uymaktadır.
() Geçer () Orta () İyi () Pekiyi

Ailenizin gelir düzeyi
() Üst () Orta () Alt

Beden eğitimi öğretmenliği bölümünü seçmenizdeki en önemli etken nedir?

- () Anne ve Babamın Telkini
- () Öğretmenlerimizin tavsiyesi.
- () Kendi istegim.
- () Boşta kalmamak için.
- () Başka etken varsa

Belirtiniz.....

Bu güne kadar en uzun süreli ikamet ettiğiniz yerleşim birimini işaretleyiniz.

() Köy-Kasaba () İlçe () Şehir Merkezi () Büyükşehir.

Mezun olduğunuz orta öğretim kurumunu belirtiniz.

() Düz Lise () Meslek Liseleri () Fen-Anadolu liseleri () Diğer.

Belirtiniz.....

Tut Ölçeği

<u>Tamamen</u>	<u>Katılıyorum</u>	<u>Karasızım</u>	<u>Katılmıyorum</u>	<u>Tamamen</u>
<u>Katılıyorum</u>				<u>Katılmıyorum</u>
()	()	()	()	()
()	()	()	()	()
()	()	()	()	()
()	()	()	()	()
()	()	()	()	()
()	()	()	()	()
()	()	()	()	()
()	()	()	()	()
()	()	()	()	()
()	()	()	()	()
()	()	()	()	()

- 1.Boş Zamanlar dışında öğretmenlik mesleği ile ilgili kitaplar okumaktan zevk alırım.
2. öğretmenlik, yapmak istediğim en son iştir.
3. Bence öğretmenlik kutsal bir meslektir.
4. öğretmenlik saygın mesleklerden biridir.
5. Bence öğretmenlik zevkli bir meslek değildir.
6. öğretmen olmak istemem.
7. Bence öğretmenlik onurlu bir meslektir.
8. öğretmenlik mesleğini seviyorum.
9. Öğretmenlik benim için ideal bir meslektir.
10. Bence öğretmenlik değerli bir meslek değildir.